

An aerial photograph of a calm lake reflecting the sky and surrounding landscape. The sky is a mix of blue and orange, suggesting sunset or sunrise. The lake's surface is smooth, acting as a perfect mirror for the sky and the distant horizon. On the far side of the lake, a dense forest of green trees stretches across the landscape. In the background, beyond the forest, a small town or village is visible with several buildings. Further back, a large body of water, likely a bay or another lake, is visible under the colorful sky. The overall scene is peaceful and scenic.

VISAGINUI – 50

Istorija tęsiasi

J o n a s D a n a u s k a s
O k s a n a D e n i s e n k o

V I S A G I N U I – 5 0
Istorija tęsiasi

Visaginas – 50. **The Story Continues**

E x A r t e , 2 0 2 5

Tekstų autorė / [Author of the text](#)
Oksana Denisenko

Fotografas / [Photographer](#)
Jonas Danauskas

Dailininkas sudarytojas / [Designer and compiler](#)
Donaldas Andziulis

Maketuotojas / [Layout](#)
Anatolijus Kostrovas

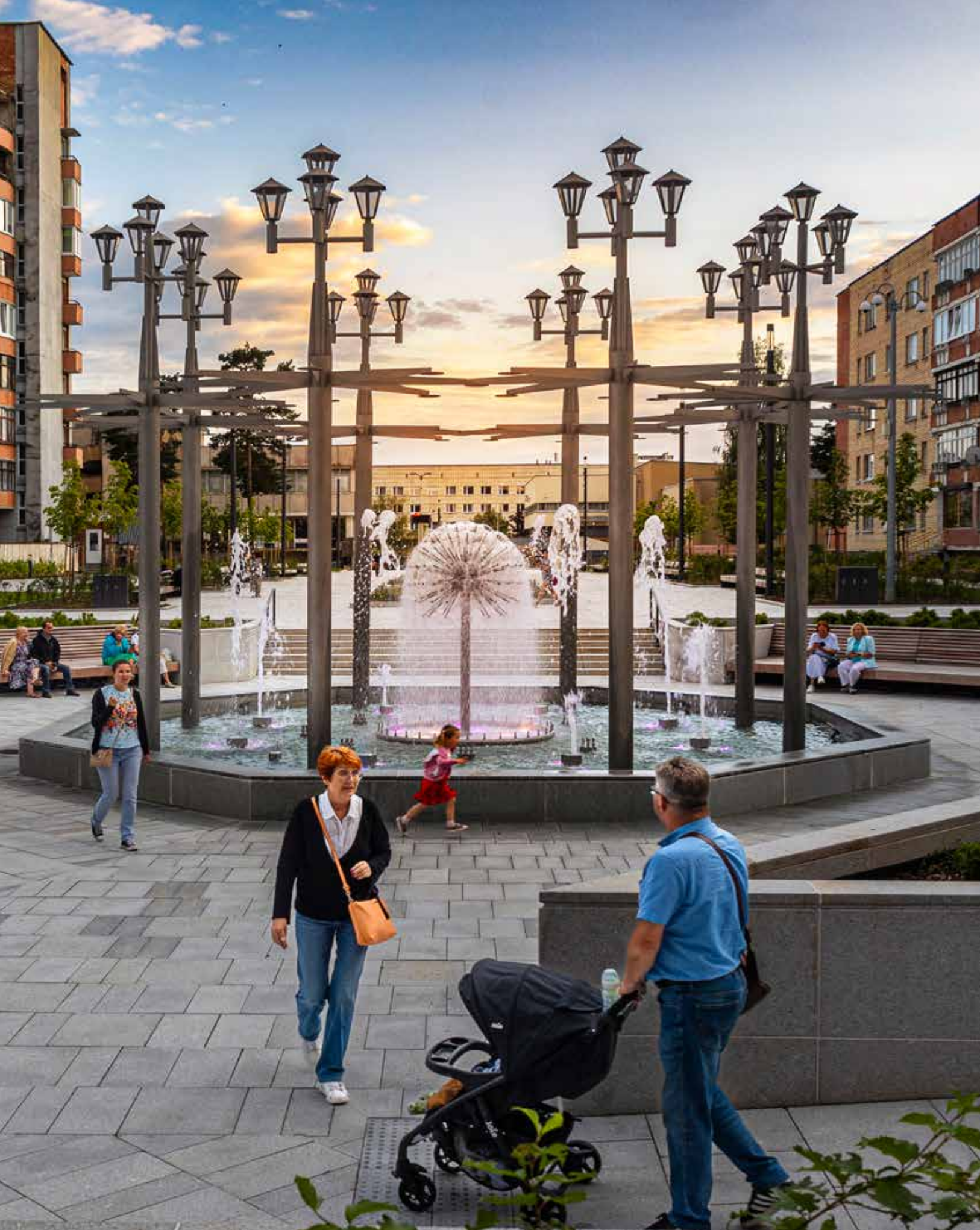
Kalbos redaktorė / [Language editor](#)
Jolanta Niaurienė

Pirmas leidimas / [First edition](#)
© Ex Arte, 2025
ISBN 978-609-8010-53-4

Turinys

Contents

Įžanga / Introduction	5
Tarp kamienų ir bangų / Where Pines Meet the Water	12
Miestas miške – miškas mieste / A City in the Forest – A Forest in the City	22
Prie ežero / By the Lake	28
Kaimynai iš miško / Woodland Friends	36
Miesto kūnas / The Body of the City	43
Laisvės geometrija / Geometries of Freedom	52
Takelių raizgynė / The Tangle of Paths	55
Šimtai laiptelių / Hundreds of Steps	58
Pauzės / Pauses	62
Pulsas / Pulse of the City	68
Daugiatautė sutartinė / A Multicultural Harmony	78
Judantis miestas / A City in Motion	82
Kultūros bangos / Waves of Culture	86
Atmintis / Memory	96
Viltys / Horizons of Hope	104

Įžanga

Introduction

Šimtmečių paslaptis saugančio Visagino ežero pašonėje vos prieš penkiasdešimt metų gimė jo vardą paveldėjęs miestas.

Jauniausio Lietuvos miesto istorija – dar trumpa, bet jau tanki kaip miškas. Vietoj senovinių pilių ir istorinių paminklų Visaginas turi apčiuopiamą pradžią – dar atmenamą žmonių, kurie klojo jo pamatus. Čia gali sutikti pirmuosius jo gyventojus, išgirsti pirmųjų jaunavedžių meilės istorijas, susipažinti su jau suaugusiais miesto pirmagimiais, pasivaikščioti pirmąją Vilties gatvę ir stabtelėti prie pirmojo daugiabučio Kosmoso gatvėje... Visagino kūrimosi istorijoje nėra nežinomųjų – ją galima atnarpinti iki konkrečių datų, adresų ir vardų.

Nedidukas daugiabučių kiemų labirintas nutapė naują istorinį sluoksnį Rytų Aukštaitijos krašto drobėje – tarp ledyno suformuotų kalvų ir įdubų, gausybės ežerų ir pelkių, jaunų ir brandžių pušynų, pilkapynų ir piliakalnių. Visagino nebūtų, jei ne sprendimas statyti Ignalinos atominę elektri-

On the shore of Lake Visaginas — keeper of centuries of secrets — a city bearing its name was born just fifty years ago.

Though Visaginas is Lithuania's youngest city, its history is already as dense as a forest. Instead of ancient castles or historical monuments, the city has a tangible beginning — still remembered by those who laid its foundations. You can meet its first residents, hear stories of the first newlyweds, meet the city's first-borns now grown, stroll along the first Vilties (Hope) Street, pause by the first apartment block on Kosmoso Street... There are no unknowns in Visaginas's origin story — it can be unraveled down to specific dates, addresses, and names.

A compact maze of apartment courtyards created a new historical layer on the canvas of Eastern Aukštaitija — between glacier-shaped hills, countless lakes and marshes, young and old pine forests, burial mounds, and hillforts. Visaginas would not exist without the decision

nę ant Drūkšių ežero kranto. Aptarnauti jėgai-
nę ir apgyvendinti jos specialistų šeimas – tokia
buvo atominės gyvenvietės paskirtis.

1974 m. būsimą miesto viziją brėžiniuose įga-
vo formą – trys mikrorajonai, tarsi vėduoklė iš-
siskleidę palei Visagino ežero kontūrą. Ilgainiui
ši forma gyventojų vaizduotėje virto simboliš-
ku drugelio siluetu, sustingusiu skrydžio aki-
mirkoje. Kompaktiškas, patogiam gyvenimui ir
poilsui pritaikytas urbanistinis audinys buvo su-
planuotas iki smulkmenų. Šią kruopščiai sumo-
deliuotą miesto idėją iki šiol galima ne tik patirti,
bet ir išvysti Visagino viešosios bibliotekos filiale
saugomame makete.

Tačiau 1975 m. rugpjūčio 10 d. į kartinio akmens
atidengimo šventę susirinkusi minia galėjo tik
fantazuoti ir spėlioti, kaip atrodys kuriamas
miestas. Tuomet žmonės pasitiko ne užbaigtos
gatvės ir namai, o dinamiška statybų scenogra-
fija: riaumojantys buldozeriai, žemę rausiantys
ekskavatoriai, kranų bokštai, metalinių vagonė-
lių eilės. Dieną ir naktį zujantys sunkvežimiai ir
statybininkų pilni autobusai kėlė jaudinantį šur-
mulį. Ir tik vietos senbuvės – pušys – ramiai ošė,
užsimindamos apie ateityje kiemus apglėbsian-
čią švelnią tylą.

Daugeliui naujakurių pradžia buvo kukli – pir-
muosius metus jie praleido mediniuose bara-
kuose ar ankštuose bendrabučių kambariuose.
Tačiau buitinių nepatogumų fone tvyrojo
viltingas laukimas – kiekvienas nutiestas take-
lis, sumūryta siena ar užteptas tinko sluoksnis
reiškė artėjimą prie tikslo. Popieriniai planai
greitai virto kūnu – mikrorajonai pildėsi mūri-
nių ir stambiaplokščių namų siluetais, forma-
vos žaliuojantys kiemai, kilo monumentalūs
visuomeniniai pastatai, driekėsi penkiolikos
gatvių tinklas.

Visaginas sparčiai augo ne tik kvadratiniais me-
trais, bet ir žmonių skaičiumi. 1977 m., kai išdy-
go pirmieji daugiabučiai, šioje vietovėje šaknis
įleido 2395 gyventojai. Kasmet jų vis daugėjo
ir galiausiai skaičius šoktelėjo iki 33 tūkstančių!
Ir nors šiandien Visagino demografinė situacija

to build the Ignalina Nuclear Power Plant on the
shores of Lake Drūkšiai. The city's purpose was
to house and support the plant's workforce and
their families.

In 1974, the vision of the future city took shape on
blueprints — three microdistricts, unfolding like
a fan along the contours of Lake Visaginas. Over
time, this layout took on the symbolic silhouette
of a butterfly in the residents' imagination —
frozen in a moment of flight. A compact urban
structure, designed for comfortable living and
leisure, was meticulously planned down to
the smallest detail. This carefully modeled city

concept can still be experienced today — and
seen in a scale model kept at a branch of the
Visaginas Public Library.

However, on August 10, 1975, the crowd gathered
for the cornerstone unveiling ceremony could
only imagine and speculate about what the
city would eventually look like. What they
saw was not finished streets and homes but a
dynamic construction scene: roaring bulldozers,
excavators tearing the earth, towering cranes,
rows of metal trailers. Day and night, trucks
bustled and buses full of construction workers
brought lively commotion. Only the longtime

local residents — the pines — rustled calmly,
hinting at the gentle silence that would one day
embrace the courtyards.

Many newcomers started modestly — in
wooden barracks or cramped dorms. But amid
the discomfort, hope filled the air. Each new
path, wall, and plastered surface brought the
vision closer. Blueprints quickly took shape —
microdistricts filled with the silhouettes of brick
and prefabricated concrete buildings, green
courtyards began to emerge, monumental
public structures rose, and a network of fifteen
streets unfolded across the land.

yra kuklesnė, jis vis dar penkioliktas pagal dydį Lietuvos miestas.

Visagine namus atrado žmonės iš įvairiausių kraštų – nuo Kaukazo kalnų iki Baltijos krantų, nuo Sibiro platybių iki Vidurinės Azijos. Šiandien Visagino gatvėse kasdien prasilenkia, kartu mokosi, dirba ir šeimas kuria apie keturiasdešimties tautų atstovai. Tokiu savo tautiniu margumu Visaginas pelnytai didžiuojasi ir jį išdidžiai švenčia – skambiausiai festivalyje „Rudeninės“. Istorikas Algirdas Kavaliauskas yra pastebėjęs, kad „Visaginas – daugelio tautų, įvairių tikėjimų, skirtingų politinių pažiūrų, margaspalvė kultūriniu požiūriu žmonių tautos gyvenimo laboratorija, kur emocijos neįveikia proto“. Darnaus sambūvio dvasia, nepaisant esamų skirtumų, yra viena iš esminių vietos vertybių. Tai simboliškai pažymi ir centrinės aikštės vardas – Santarvė.

Visaginas grew rapidly, not just in square meters but in people. In 1977, when the first apartment blocks were built, 2,395 people had settled here. Each year, more arrived until the number soared to 33,000! Although today the demographic situation is more modest, Visaginas remains the fifteenth-largest city in Lithuania.

People from all corners — from the Caucasus Mountains to the Baltic shores, from the vastness of Siberia to Central Asia — found a home in Visaginas. Today, people from around forty nations cross paths on the streets, study side by side, work hand in hand, and build families together. The city proudly embraces this cultural diversity and celebrates it — most vibrantly at the “Rudeninės” (Autumn Festival). Historian Algirdas Kavaliauskas once remarked, “Visaginas is a peaceful living laboratory of many nations, various faiths, differing political beliefs,

Jauno miesto istorijoje netrūko ne tik pakilimų, bet ir išbandymų. Pirmąjį dešimtmetį lydėjęs maksimalizmas užleido vietą nuosaikesnėms nuotaikoms – po Černobylio katastrofos sustabdyti tolesni atominės elektrinės, o kartu ir miesto, plėtros planai. Vėliau, 2004 ir 2009 m., galutinis jėgainės uždarymas atnešė nežinomybę ir sudrebino tapatybės pamatus. Tuomet bendruomenę užgriuvo dideli sunkumai ir atrodė, kad ateitis – miglota. Tačiau šiandien regime ne tik prisitaikysį prie permainų, bet ir gyvybingą Visaginą. Jo žmonės randa vis daugiau priežasčių čia likti ar sugrįžti, naujakuriai – atsikraustyti, o turistai – apsilankyti.

Net ir praėjus pusei amžiaus, Visaginas vis dar save kuria. Šis procesas jau nebėra matematiškai tiksliai suplanuotas – jis tapo organiškai kintantis kartu su žmonėmis. Matyti, kad Visaginas darosi atviresnis, turi drąsesnių užmojų, jungiasi į tinklus, kultivuoja kultūrinę įvairovę ir leidžiasi būti kūrybiškai permąstytas. Nors dažnai žvilgsniai krypta į ateitį, jaučiama ir gili pagarba tam, kas paveldėta ir formuoja vietos savitumą. Tačiau Visaginas nebėra vien „atominis miestas“ – jis daugiasluoksnis, vietomis prieštaringas, bet gyvas ir atviras naujiems skaitymams.

Šis albumas – vienas iš galimų Visagino skaitymų. Tai pasižvalgymas po jo dabarties siužetus, kurie rutuliojasi tarp blokinių namų ir pušynų, tarp kasdienybės ir švenčių, tarp bendruomenės ir individualaus būvio, tarp fasadų ir užkulisų, tarp praeities ženklų ir naujų vėjų, tarp inžinerinių struktūrų ir kūrybinės raiškos.

Tai – žvilgsnis į subtilius vidinius kraštovaizdžius, miesto kūną ir gyvenimo pulsą.

and colorful cultures, where emotions do not overpower reason.” This spirit of harmonious coexistence, despite differences, is one of the community’s core values. This is symbolically marked by the name of the central square — Santarvė (Harmony).

Visaginas has seen both progress and trials. The optimism of its early years gave way to uncertainty after the Chernobyl disaster halted the nuclear plant’s expansion and, with it, the city’s growth. The final shutdowns of the nuclear reactors in 2004 and 2009 shook the city’s identity. The future looked uncertain. Yet today, we see a resilient, adaptive, and vibrant Visaginas. Residents are finding more reasons to stay or return, newcomers to settle, and tourists to visit.

Fifty years on, Visaginas continues to evolve. No longer strictly planned, its growth is now organic, inclusive, and shaped by its people. It is becoming bolder, more open, culturally diverse, and creatively reimaged. Even as eyes turn to the future, there’s a deep respect for what has been inherited and for what shapes the spirit of this place. However, Visaginas is no longer just a “nuclear city” — it’s layered, sometimes contradictory, but alive and open to new interpretations.

This album is one possible reading of Visaginas. It is a glimpse into the current stories of Visaginas, which unfold between concrete blocks and pine forests, between everyday life and celebrations, between community and individual existence, between façades and behind-the-scenes, between traces of the past and new winds, between engineering structures and creative expression.

It is a look at the subtle inner landscapes, the body of the city, and the pulse of life.

Tarp kamienų ir bangų

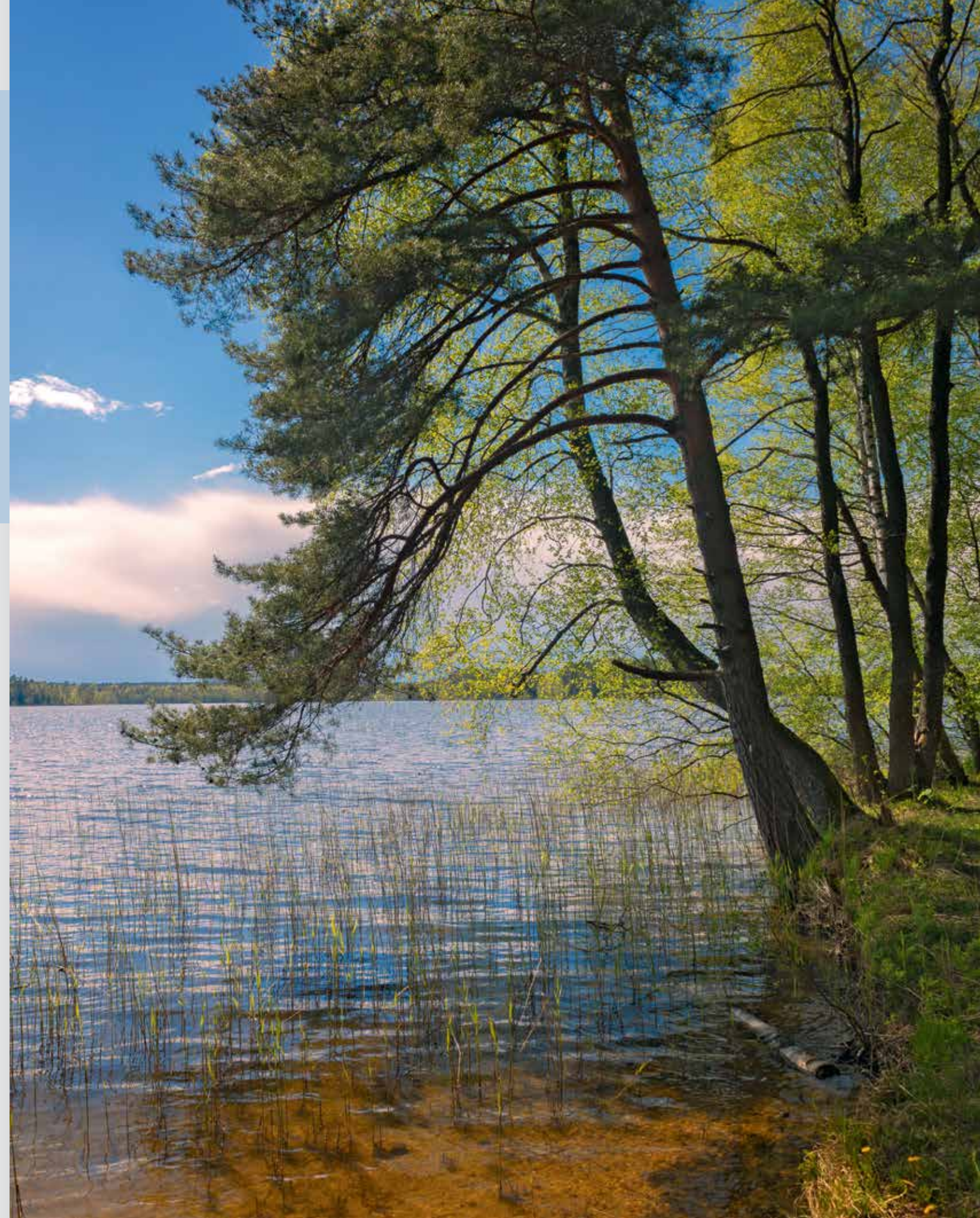
Where Pines Meet the Water

Visagine darniai susilieja miesto ritmas ir gamtos ramybė. Nors jame vyrauja urbanistinis kraštovaizdis, kartu jis primena kurortą, o neretai jautiesi lyg miške!

Dėl žalumos gaštos lengva pamiršti, kad Visaginas buvo planuotas kaip energetikų gyvenvietė, o vos už aštuonių kilometrų vis dar stūkso atominė elektrinė. Miestas savo prigimties neatskleidžia iš karto. Tik iš vietinio „dangoraižio“ – keturiolikos aukštų daugiabučio Taikos prospekto – horizonte išnirą grakštūs atominės kamieniai. Kartu kvapą užgniaužia atsiverianti tankaus pušyno panorama – tarsi šydas, saugantis Visaginą nuo išorinio pasaulio triukšmo.

In Visaginas, the rhythm of the city harmoniously merges with the tranquility of nature. Although the urban landscape dominates, the town also feels like a resort — and often, you feel as if you're in a forest!

Because of the abundance of greenery, it's easy to forget that Visaginas was originally planned as a settlement for energy workers, and that just eight kilometers away, the nuclear power plant still stands. The city does not reveal its true nature at first glance. Only from the local „skyscraper“ — a fourteen-story apartment building on Taikos Avenue — do the graceful nuclear chimneys appear on the horizon. At the same time, a breathtaking view of the dense pine forest unfolds — like a veil, shielding Visaginas from the noise of the outside world.

Ne tik keliai, bet ir strateginės elektros jungtys veda į Visaginą – miestą, gimusį iš energijos idėjos.

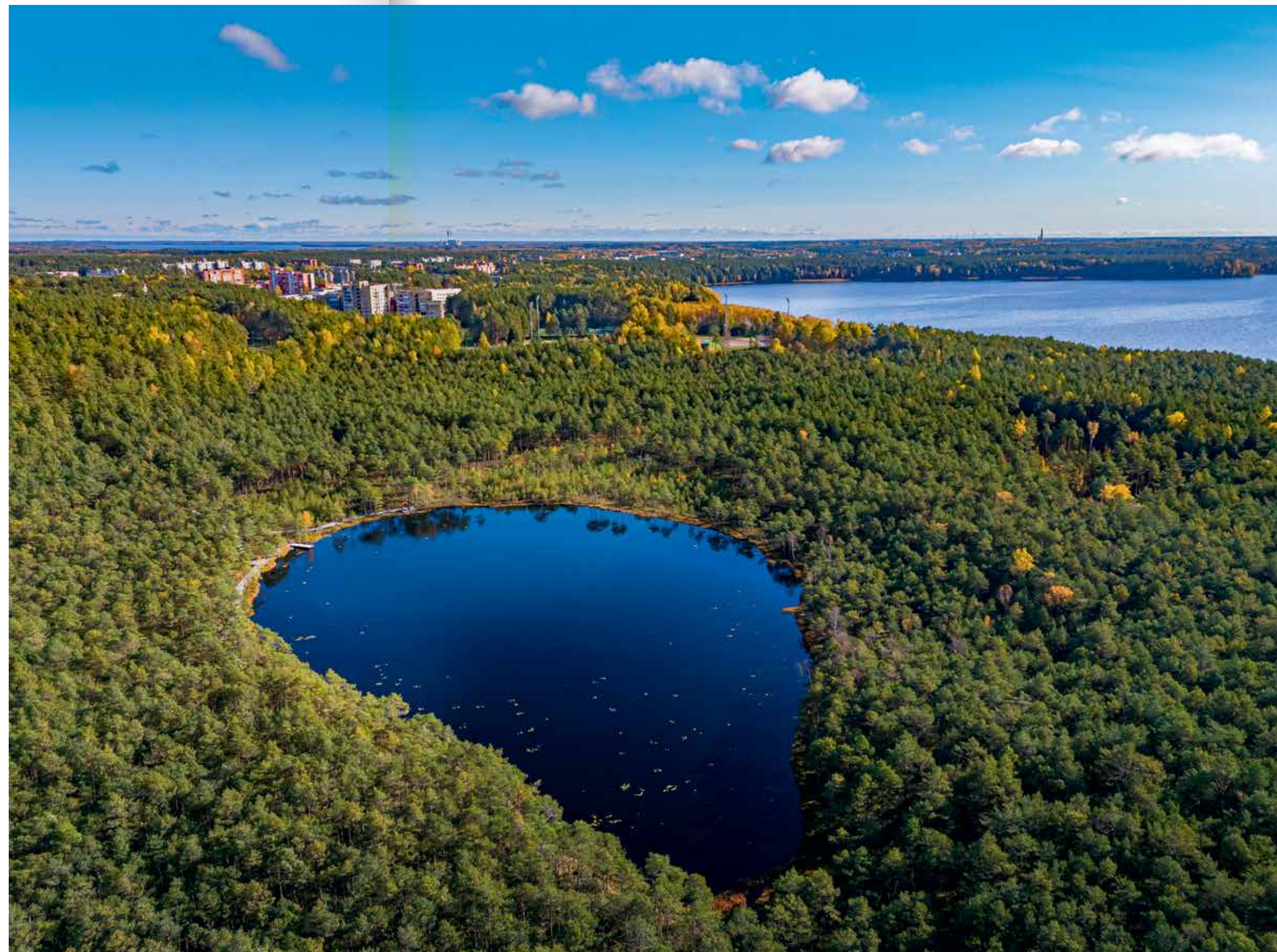
Not only roads, but also strategic power connections lead to Visaginas – a city born from the idea of energy.

Ypatingas ryšys su gamta Visagine formuojasi jau nuo vaikystės. Gamtinė aplinka dovanoja natūralias „žaidimų aikšteles“, kurios skatina mažuosius tyrinėti ir kurti. Čia basas pėdas kutena švelnios samanos, smalsumą žadina kankorėžių ir akmenėlių formos, skruzdėlynų paslaptys ir sraigių maršrutai. Nukritusios šakelės virsta žaidimo įrankiais, išsikerojusios šakos vilioja išbandyti „alpinizmą“, o iškilusios šaknys moko balansuoti. Iš smėlio statomos pilys, iš pienių pinamos karūnos, o į sugrėbtų lapų šūsnį norisi minkštai įkristi.

A special connection with nature begins in childhood here. The natural surroundings offer “playgrounds” that inspire exploration and creativity. Bare feet are tickled by soft moss; pinecones and stones spark curiosity; anthill secrets and snail trails invite discovery. Fallen twigs become toys, sprawling branches tempt little climbers, and exposed roots teach balance. Sandcastles are built from forest sand, dandelions are woven into crowns, and heaps of raked leaves become soft places to fall into.

Buvimas gamtoje – neatsiejama visaginiečių kasdienybės dalis. Kai suveši augalija, gyventojai plačiau atveria langus, gurkšnoja kavą balkonuose, džiausto skalbinius ant lauko džiovyklių, skaito knygas ant suoliukų, išsitiesia pledukus pievoje, supasi sūpynių parke prie Visagino ežero, mina dviračių pedalus ar ramiai vaikštinėja žaliaisiais takais. Kiti leidžiasi į žygius po miškingas apylinkes ar išsiruošia į iškylas prie ežerų – vien Visagino savivaldybėje jų yra tryliką, o aplink telkšo dar kelios dešimtys! O kai pradeda sirpti uogos ir dygti grybai, miškus užplūsta miško lobių ieškotojai.

Spending time in nature is an inseparable part of everyday life in Visaginas. When vegetation is in full bloom, residents throw open their windows, sip coffee on balconies, hang laundry on outdoor lines, read books on benches, spread blankets in the grass, swing in the lakeside park, ride bikes, or stroll along leafy paths. Others set out on hikes through the surrounding woodlands or go for picnics by the lakes — there are thirteen lakes within the Visaginas municipality alone, and several dozen more in the region! When berries ripen and mushrooms begin to sprout, the forests fill with foragers hunting for nature's treasures.

Net žiemą, kai dienos trumpos ir spaudžia šaltis, visaginiečiai laiką leidžia lauke – norisi stotis ant slidžių, čiuožinėti ant ežero ledo, šliuožti nuo apledėjusių kalnelių, šėlti su rogutėmis, daryti angelus sniege ir su karštos arbatos termosu rankose minti girgždantį sniegą į miško gilumą.

Koks nykus būtų visaginiečio gyvenimas be gamtos artumo, koks pilkas būtų Visaginas be žalumos. Gamta čia – ne fonas, o pagrindinė „miesto-sodo“ idėjos ašis ir viena iš kertinių vietos tapatybės atramų.

Even in winter, when the days are short and the cold bites, the people of Visaginas spend time outdoors — strapping on skis, gliding across the frozen lake, sliding down icy hills, sledding, making snow angels, and trudging through the crisp snow with a thermos of hot tea in hand.

What a bleak life it would be for a Visaginas resident without the closeness of nature. How gray the town would be without its greenery. Here, nature is not just a backdrop — it's the central axis of the "garden city" concept and one of the essential pillars of local identity.

MIESTAS MIŠKE – MIŠKAS MIESTE

Atvyksti traukiniu į Visagino geležinkelio stotį, bet miesto nematai, nes aplinkui – vien miškas! Kol pasieksi miestą, teks dar bent penkiolika minučių kulniuoti per pušyną. Tačiau, net įžengus į Kosmoso gatvę, paaiškėja, kad miškas nesibaigė, o tik įsiterpė tarp daugiabučių. Architektai sumaniai suplanavo, kad kylančių namų kaimynystėje išliktų natūralaus miško lopinėliai, medžių grupės kiemuose ir net pavienės pušys netikėtose vietose, pavyzdžiui, tiesiog takelių viduryje.

Visaginas atsirado jauname miške, kuris atgimė po to, kai senasis per Pirmąjį pasaulinį karą buvo negailestingai iškirstas. Laimei, dar iki miesto atsiradimo medžiai buvo atsodinti, todėl jaunos pušys brendo kartu su Visaginu. Pirmieji gyventojai mena, kaip medžių viršūnės dar nesiekė nė trečio aukšto, o šiandien, praėjus penkiasdešimčiai metų, jos jau peraugo daugiabučius. Dabar sunku įsivaizduoti Visaginą be linguojančių pušų už lango!

A CITY IN THE FOREST – A FOREST IN THE CITY

You arrive by train at the Visaginas station, but the city is nowhere in sight — all around is forest! To reach the town, you'll need to walk at least fifteen minutes through the pine woods. And when you finally enter Kosmoso Street, the forest hasn't ended — it's slipped in between the apartment blocks! This is no accident: the architects designed the town so that patches of natural forest would remain alongside the rising apartment blocks – with clusters of trees in the courtyards, and even lone pines in unexpected places, like right in the middle of footpaths.

Visaginas was born in a young forest, which had regenerated after the original was cut down during the First World War. Luckily, trees were replanted before the town was built, so the young pines matured alongside Visaginas. Early residents remember when the treetops didn't reach the third floor, and now, fifty years later, they tower above the buildings. Today, it's hard to imagine Visaginas without the swaying pines outside the windows!

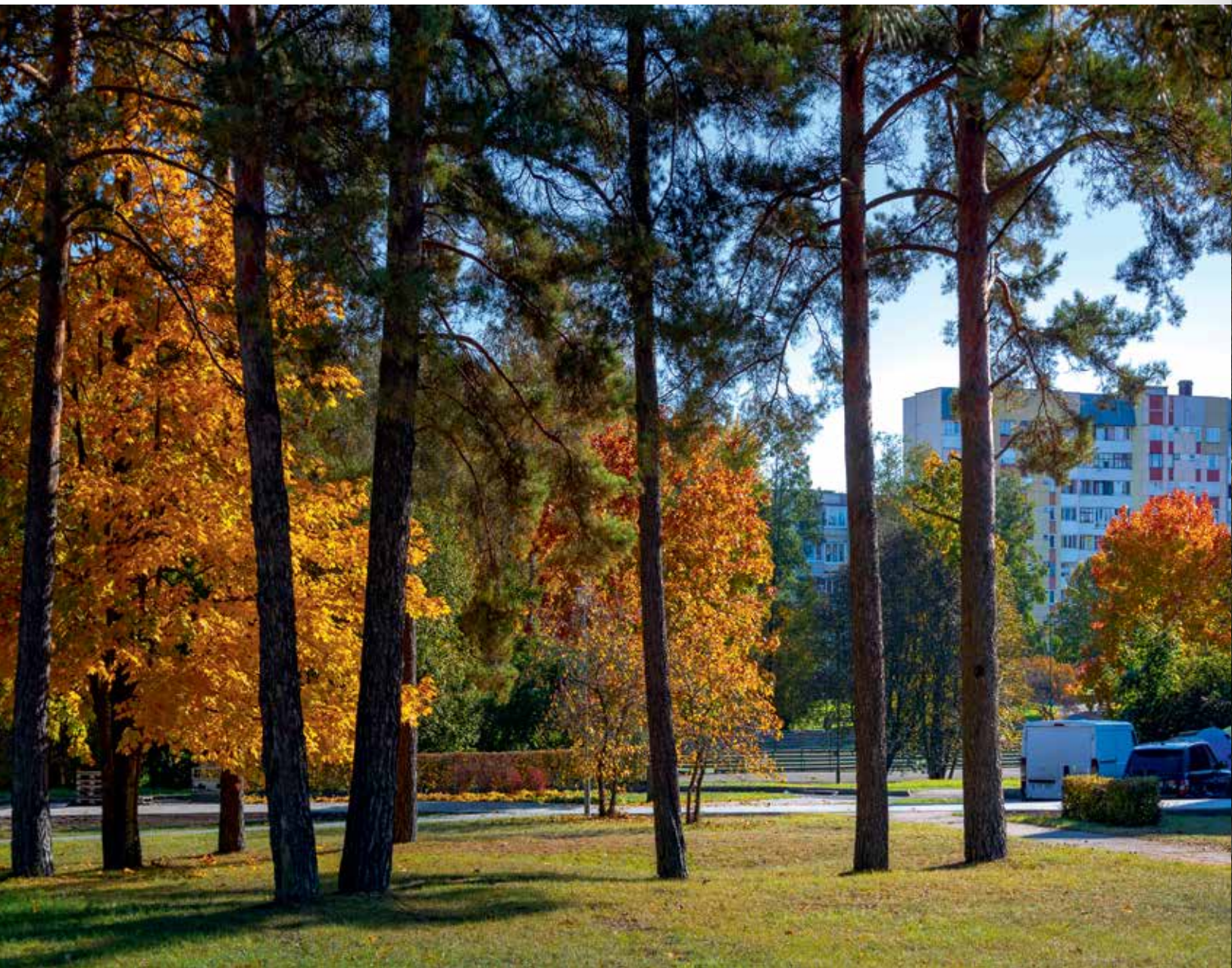

Bet pušys nėra vienišos – jų ošimui pritaria šviesūs beržynėliai ir santūrios eglės, liepų, ąžuolų ir klevų eilės... Bitės šoka tarp ievų, laukinių obelių, alyvų ir jazminų žiedų, o paukščius prisotina šermukšnių, erškėčių ir kadagių uogos.

Vis tik, kai žiemą visa gamta nurimsta, ištikimai lieka budėti visžalės pušys. Jos pasisveikina šakų linktelėjimu, primindamos, kad Visaginas – tai miškas, virtęs miestu.

The pine murmur is joined by bright birch groves and modest spruces, by rows of linden, oak, and maple trees... Bees dance among the blossoms of wild apple trees, bird cherries, lilacs, and jasmines, while birds feast on the berries of rowan, wild rose, and juniper. But when winter quiets all of nature, the evergreen pines remain faithfully on guard. With a gentle nod of their branches, they remind us that Visaginas is a forest that became a city.

K. Gedžiūnaitės nuotr.

PRIE EŽERO

Visagine niekas nesako „susitinkam centre“, nes tokio tarsi ir nėra. Tačiau vietiniai žino, kur plauka miesto širdis – prie Visagino ežero, kuris „visa gina“. Kadaise jis gynė nuo priešių, o šiandien – nuo nuovargio, skubėjimo ir triukšmo. Ežero pakrante driekiasi plati poilsio zona, atokesnius augintiniams draugiškus paplūdimius ir ramias miško poilsia vietas jungianti su judriu centru paplūdimiu, kempingu, futbolo stadionu ir irklavimo baze. Prie ežero rutuliojasi įvairūs laiko praleidimo scenarijai. Čia ateinama pabūti vienam, susitikti pirmam pasimatymui ar jau penkiasdešimt metų kartu palydėti saulę.

BY THE LAKE

In Visaginas, no one says “let’s meet in the center,” because there really isn’t one. But locals know where the heart of the city beats — by Lake Visaginas, which „protects all“ (*visa gina* in Lithuanian): once from enemies, today from fatigue, haste, and noise. Along its shoreline stretches a wide recreation area, connecting remote pet-friendly beaches and quiet forest campsites with the lively central sandy shore, a campground, a football stadium, and a kayak base. By the lake, a variety of ways to spend time unfolds. People come here to be alone, to meet for a first date, or to watch the

Pakrante lekia bėgikai ir dviratininkai, ritmingai žingsniuoja šiaurietiško ėjimo entuziastai, nuo tilto mėškerioja žvejai. Sporto aikštelėje skaičiuojami prisitraukimai, paplūdimio smėlyje dunda tinklinio kamuolys, vandeniui slysta baidarės, link salų traukia katamaranai. Nuo bokštelių į bangas neria poilsiautojai, o laipynių parke ir vandens čiuožykloje kryžstauja vaikai. Kiti renkasi ramybę – prisėda ant suoliuko ar prigula hamake tarp pušų ir atsiverčia knygą iš lauko bibliotekėlės. Praeivius vilioja kavos aromatas iš kavinės terasos, saldūs blynų ir spragėsių kvapai iš maisto vagonėlių, dūmelis iš grilio zonos. Ežero apylinkės periodiškai tampa ir kultūrinio veiksmo scena: čia liepsnoja Joninių laužas, skamba gyva muzika, vyksta šiuolaikinio šokio ir cirko pasirodymai.

sunset together after fifty years. Runners and cyclists glide along the shore, Nordic walking enthusiasts stride rhythmically, and fishermen cast their lines from the bridge. On the sports field, pull-ups are counted, volleyballs thud into the sand, kayaks skim the surface, and catamarans head toward the islands. Swimmers dive into the waves from platforms, while children laugh and shout in the climbing park and on the water slide. Others seek tranquility – sitting on benches or lying in hammocks between the pines, opening books borrowed from the outdoor library. Passersby are drawn by the aroma of coffee from the café terrace, the sweet scent of pancakes and popcorn from food carts, and the curl of smoke rising from the grill area. Periodically, the lakefront becomes a stage for cultural life: Midsummer bonfires blaze, live music fills the air, and contemporary dance and circus performances unfold.

Vis dėlto, Visagino ežeras – ne tik miesto širdis, bet ir praeities liudininkas. Nors istoriniuose šaltiniuose ežeras paminėtas tik XVI a., jis čia tyvuliavo gerokai anksčiau – tai paskutinio ledynmečio palikimas! Jo dugne – laiko nuosėdos ir atspindžiai tų, kurie žvelgė į jo veidrodį prieš kelis šimtmečius, prieš penkiasdešimt metų ir visai neseniai. Ežeras buvo vakar, yra šiandien ir bus rytoj, saugantis buvusių ir ateinančių kartų paslaptis.

Yet Lake Visaginas is not only the heart of the city — it is also a witness to its past. Although it was first mentioned in historical sources only in the 16th century, the lake existed long before then — it is a relic of the last Ice Age! On its bottom lie the sediments of time and the reflections of those who gazed into its mirror centuries ago, fifty years ago, and just yesterday. The lake is here today, and will be here tomorrow—guarding the secrets of generations past and yet to come.

KAIMYNAI IŠ MIŠKO

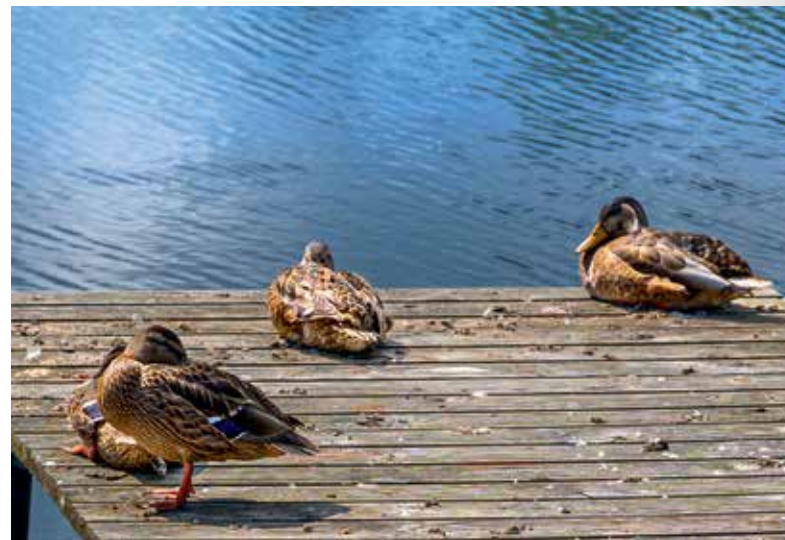
Tikras visaginiečiai gali pasigirti bent kartą sutikęs laukinį gyvūną. Paežerėje medžių kamienais ir vaikų laipynėmis dūksta voverės. Naktinėmis miesto gatvėmis klajoja ežiukai, šuoliuoja kiškiai ir sėlina pūstauodegės lapės. Būta ir rytmečių, kai tvarkingomis gatvėmis it senas gyventojas žingsniuoja rimtas briedis.

Aplinkiniuose ežeruose ir pelkėse laiką leidžia gulbių poros, savo statybvietėse triūsia bebrai, smagiai šurmuliuoja ančių pulkai, o iš atokesnių kampelių atsiliepia gervės – Visagino simbolis. Laukiniai miško kaimynai – ne tik garbės svečiai, bet ir vietos senbuviai, svetingai priėmę pirmuosius miesto gyventojus.

WOODLAND FRIENDS

A true Visaginian can boast of having encountered a wild animal at least once. Along the lakeshore, squirrels scamper over tree trunks and children's climbing frames. By night, hedgehogs roam the quiet streets, hares bound through the dark, and bushy-tailed foxes slip silently between the shadows. Some mornings, a solemn moose appears, striding down the tidy streets like a long-time resident.

Around the nearby lakes and marshes, swan pairs glide across the water, beavers toil at their construction sites, flocks of ducks stir up cheerful commotion, and cranes — the symbol of Visaginas — call from afar. These wild forest neighbors aren't just honored guests—they're longtime residents who warmly welcomed the town's first inhabitants.

Įdienojus kiemuose pradeda patruliuoti naminiai padarėliai – katinai. Vizgindami uodegas, su praeiviais sveikinas vedžiojami šunys. Miško pakraščiu joja raitelis ant žirgo iš gretimo Liaudėnų kaimo, kur įsikūrę keli žirgynai. O koks balsingas miesto paukščių ansamblis! Krūmynuose čirškia žvirbliai, lesyklose vaišinasi zylės, inkiluose apsisustoja varnėnai, tarp daugiabučių nardo čiurliai ir kregždės, ant stogų sutūpę juokiasi kirai, pievomis straksi kuosas, o ponios varnos palaiko viso miesto tvarką.

By midday, the courtyards fill with familiar patrols – cats on their quiet rounds. Tail-wagging dogs greet passersby on their daily walks. At the forest's edge, you might spot a rider on horseback from Liaudėnai village, home to several stables. And what a lively choir the city's birds make! Sparrows chirp in the shrubs, tits feast at feeders, starlings nest in birdhouses, swifts and swallows dart between apartment blocks, gulls chuckle from rooftops, jackdaws hop across meadows, and crows keep order across the city.

Miesto kūnas

The Body of the City

Visagino kūnas prasidėjo nuo vilties – Vilties gatvės. Ji buvo simbolinis taškas, žymėjęs ne tik fizinį statybų startą, bet ir patogesnio gyvenimo pažadą. Ateities, kai bendrabučio kambarį pakeis nuosavas butas, o tik guminiiais batais įveikiamus negrįstus kelius – tvarkingi šaligatviai. Kai klausimą, kuo užsiimti vaikui po pamokų, išspręs muzikos mokykla, sporto būrelis ar žaidimų aikštelė, o šokiai iš daubos persikels į visavertę šokių salę.

Didelės naujakurių viltys rėmėsi projektuotojų ambicijomis – iš pagrindų sukurti modernią, patogią, jaukią ir žalią gyvenamąją aplinką. Bet iš kur tokios ambicijos, jei tuo laikotarpiu vyravo serijinė masinė statyba, o išteklių dažnai trūkdavo? Visaginui pasisekė – dėl jėgainės reikšmės jis atsidūrė tarp vadinamųjų „atominų“ miestų, kuriems buvo skiriamas ypatingas dėmesys, daugiau išteklių ir laisvesnė erdvė eksperimentuoti.

Visaginas began with hope. Hope Street was the first – a symbolic point marking not only the physical start of construction but also the promise of a better life. A future when a dorm room would be replaced by a private apartment, and unpaved roads navigable only with rubber boots would turn into neat sidewalks. When questions about what children would do after school would be solved by music schools, sports clubs, or playgrounds, and dancing would move from muddy outdoor pit into a proper dance hall.

The great hopes of the newcomers rested on the ambitions of the planners – to create from scratch a modern, comfortable and green living environment. But where did such ambitions come from, when mass serial construction prevailed? Visaginas was lucky – due to the power plant's importance, it was classified among the so-called “atomic” cities, which received special attention, more resources, and more freedom to experiment.

Visagino vizija gimė žaibiškai – 1973 m. parinkta vieta, o 1974 m. parengtas ir pradėtas įgyvendinti generalinis planas. Prie jo kompleksiško projekto dirbo gausi tarpdisciplininė instituto iš Sankt Peterburgo komanda, vedama kūrybinių ieškojimų, kaip išvengti šabloniškumo ir monotonijos.

Prie Visagino veido formavimo svariai prisidėjo ir Lietuvos architektai bei architektės. Jų suprojektuoti individualūs visuomeniniai pastatai – pirmųjų mokyklų ir darželių ansambliai, ligoninė, kino teatras ir prekybos centras, bankas – ne tik sukūrė unikalius architektūrinius akcentus, bet ir suteikė nacionalinio kolorito. Būtent lietuviškoji architektūros tradicija pakoregavo ir pirminį planą miestą glausti prie pat Visagino ežero – gyvenamieji namai buvo atitraukti, paliekant pakrantę ir miško parką ramybėje. Bet net ir tokiu atveju, iš bet kurio miesto taško – vos dešimt minučių iki ežero! O štai jaukus, nedidelio mastelio ir pusiau uždari kiemai buvo įkvėpti istorinių Lietuvos miestų kvartalų, kuriančių bendruomenės artumo pojūtį.

Visaginas' vision emerged rapidly – the site was chosen in 1973, and the master plan was prepared and launched in 1974. A large interdisciplinary team from a Saint Petersburg institute worked on this complex project, driven by creative efforts to avoid clichés and monotony.

Lithuanian architects also made significant contributions to shaping Visaginas' character. Their individually designed public buildings – the first schools and kindergartens, hospital, cinema, shopping center, and bank – not only introduced unique architectural accents, but also infused the town with a distinct national character. The Lithuanian architectural tradition also altered the original plan of placing the city right by Lake Visaginas – residential buildings were set back, preserving the shore and forest park. Even so, from anywhere in the city it's only a ten-minute walk to the lake! Cozy, small-scale, semi-enclosed courtyards were also inspired by traditional Lithuanian towns, helping to foster a sense of close-knit community.

Visagino gyvenamąjį fondą sudaro daugiau nei dešimtys serijų, įvairių modifikacijų ir skirtingo aukštumo daugiabučiai. Dauguma – tai stambiaplokščiai namai, atkeliavę iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Obninsko. Greta jų – raudonų ar geltonų plytų mūriniai daugiabučiai, kurie suteikia spalvinės ir tekstūrinės įvairovės. Ritmingą architektūrinę liniją kuria tarp pagrindinių tūrių kūrybiškai integruoti mūriniai intarpai – dekoratyvinės pergolės, balkonų pratęsimai ar kampiniai parduotuvėlių priestatai. Šie vizualiai patrauklūs sprendimai kuria papildomas funkcijas ir orientyrus, formuoja kiemų ribas ir įdomias namų jungtis. Kai kurie kompoziciniai pastatų deriniai dėl išraiškingos formos šmaikščiai vadinami „Girtu namu“, „Knygele“, „Skrudėlynu“, „Aš, mama ir tėtis“.

Visagino individualumą kuria ne tik įdomūs pastatų deriniai ir autoriniai objektai, bet ir subtilios detalės. Įmantrios balkonų formos ir relje-

Visaginas's housing stock comprises multi-apartment buildings from over ten distinct series, with diverse modifications and varying numbers of floors. Most are large-panel buildings. Nearby stand brick apartment buildings in red or yellow, adding color and texture variety. Rhythmic architectural lines are formed by creatively integrated brick inserts between the main volumes—such as decorative pergolas, balcony extensions, or corner shop annexes. These visually interesting elements create extra functions and landmarks, shaping connections between buildings and courtyard boundaries. Some of the more expressive building compositions have been playfully nicknamed: “Drunken House,” “The Booklet,” “The Anthill,” and “Me, Mom, and Dad.”

Visaginas' subtle individuality arises not only from interesting building combinations and original objects, but also subtle fine details.

fai – nuo įrėztų laužytų linijų iki glamžyto tarsi audeklas paviršiaus, lenkti šaligatvio borteliai, apskriti ir apverstos „L“ formos langeliai, grakščios atramos ir kolonos, apvalinti kampai, stiklo blokeliai, žaismingi laiptinių stogeliai, medžiagų mozaika – granitas, betonai, marmuro skalda, dolomitas, kalkakmenis, raudonos matinės ir baltos glazūruotos mozaikinės plytelės. O kas sugalvojo papuošti cokolį stambiais akmenimis, sumūryti akmenines sienes ar akmeniniu žiedu įrėminti pušų ansamblį? Tokie akcentai liudija, kad dalis sprendimų gimė ne projektavimo laboratorijoje, o vietoje – kūrybiškai reaguojant į aplinką.

Balcony reliefs range from incised broken lines to wrinkled fabric-like surfaces, intricate balcony slab shapes, curved sidewalk curbs, rounded and inverted “L”-shaped windows, graceful supports and columns, rounded softened corners, glass blocks, playful stair canopies, and mosaics of materials – granite, concrete, marble chips and slabs, dolomite, limestone, matte red and white glazed mosaic tiles. Who thought to decorate the plinth with large stones, build low stone walls nearby, or frame a pine grove with a stone ring? Such details show that some decisions were made on-site, creatively responding to the environment rather than in a design lab.

Aplinka padiktavo ir Visagino kompaktiškumą – namai čia kyla aukštyn, kad kuo mažiau trikdytų jautrų miško masivą. Trys mikrorajonai telpa vos apie 9 kv. km teritorijoje, bet erdvės pojūčio netrūksta: atstumai tarp pastatų, viešųjų erdvių ir žaliųjų zonų mastelis – dosnūs. Kompaktiškumas yra didelis privalumas, nes reikiamas vietas galima pasiekti vos per 10–15 minučių pėsčiomis! Šį vaikšto miesto modelį dar labiau sustiprina Sedulinos alėja – pagrindinė pėsčiųjų arterija, jungianti visus tris mikrorajonus. Jos atkarpos turi skirtingą charakterį: vienur ji reprezentatyvi – iš pagrindų atsinaujinusi su miesto fontanu, kitur – intensyvi ir judri dėl didelės parduotuvių koncentracijos, dar kitur – lėtai vingiuojanti per pušyną ir siūlanti stoteles poilsiui. Jei nesinori eiti, dviratis čia – taip pat patogus pasirinkimas, nes takai juosia visą miestą ir kiekvieną mikrorajoną, o jų trasos veda net iki sodų masyvų, Kukuižės ir Balto ežerų, kur galima atitrūkti nuo miesto šurmilio.

Visagino kūnas – tai nuosekliai suplanuota, vizualiai vientisa, tačiau ritminga ir koliažiška urbanistinė visuma. Čia funkcinio racionalumo logiką sušvelnina reljefo diktuojamas organiskumas ir jaukus žmogiškas mastelis. „Visaginas – modernybės citata, įterpta lietuviškoje kaimų ir miestelių arkadijoje“, – taikliai pastebėjo sociologė Rasa Baločkaitė.

The environment also dictated Visaginas' compactness – all buildings rise upwards to disturb the forest as little as possible. The three microdistricts fit into about 9 square kilometers, yet space never feels lacking. Distances between buildings, public spaces, and green zones are generous. Compactness here is an advantage, as much is reachable within 10–15 minutes on foot! This walkable city model is reinforced by Sedulina Avenue – the main pedestrian artery connecting all three microdistricts. Its sections vary: some are representative, fully renovated with a city fountain; others busy due to many shops; others slowly winding through pines,

offering rest spots. If you don't want to walk, cycling is also convenient, as paths encircle the city and each microdistrict, extending to garden areas, Kukuižė, and Lake Baltas, perfect for escaping the urban pace.

Visaginas' body is a consistently planned, visually unified, yet rhythmic and collage-like urban whole. Here, the logic of functional rationality is softened by terrain-driven organic forms and a cozy human scale. "Visaginas is a quote of modernity inserted into the Lithuanian village and small-town arcade," aptly noted sociologist Rasa Baločkaitė.

Miesto struktūra jautriai įsilieja į gamtą, o želdynai tampa ne tik estetinė puošmena, bet ir kasdienio gyvenimo dalimi.

The city's blends harmoniously with nature, while green spaces serve not only as aesthetic accents but also as an integral part of everyday life.

LAISVĖS GEOMETRIJA

Kur mažieji visaginiečiai pradeda pažinti su savo miestu? Kur senjorai apsikeičia naujienomis? Kur kaimynai aptaria namo reikalus? Kieme!

Kiemas yra būtina socialinė mikroerdvė, kurioje mezgasi trumpalaikiai kaimyniški ryšiai ir auga ilgalaikės bendruomenės. Visagino kiemai yra jaukūs ir tylūs, tačiau kartu atviri ir svetingi. Čia nėra tvorų, nes erdvės yra bendros, pereinamos, kviečiančios tyrinėti ir būti. Pats Visaginas – lyg didelis kiemas, kuriame vyrauja laisvės geometrija. Ją labiausiai patiria vaikai, nevaržomai klajodami tarp kiemų ir atrasdami juose naujas žaidimų aikštes. Šis vaikų savarankiškumas liudija ir apie vis dar gyvą pasitikėjimą aplinka bei bendruomene – net pirmųjų aukštų gyventojai neįkalina savęs už grotų.

GEOMETRY OF FREEDOM

Where do the youngest residents of Visaginas first get to know their city? Where do seniors exchange news? Where do neighbors discuss building matters? In the courtyard!

The courtyard is a vital social micro-space, where fleeting neighborly encounters grow into lasting communities. Visaginas' courtyards are cozy and quiet, yet open and welcoming. There are no fences — these are shared, walkable spaces that invite movement, discovery, and presence. The entire city feels like one big courtyard shaped by a geometry of freedom. Children experience this most clearly, roaming freely between courtyards, uncovering new playgrounds along the way. Their independence reflects a still-present trust in the environ-

Ir nors kurjerius dažnai klaidina kiemai, kurie jungia net trijų skirtingų gatvių namus, toks urbanistinis labirintas kuria žaismę. Todėl, jei norisi atrasti Visagino vidinį žavesį, užuotėjus pagrindinėmis gatvėmis, verta prasukti pro kiemus.

ment and in one another — even ground-floor windows remain unbarred.

Although couriers are often confused by courtyards that connect houses from as many as three different streets, this urban maze adds a playful charm. Therefore, if you want to discover Visaginas's inner charm, it's worth taking a route through the courtyards instead of walking along the main streets.

TAKELIŲ RAIZGYNĖ

Takelis – tokia įprasta miesto dalis, kad apie jį nė nesusimąstome, kol jis nesukelia nepatogumų. Tačiau Visagino takeliai pasakoja istorijas – leidžia atsekti penkiasdešimtmečio senumo žmonių maršrutus.

Statant miestą, takeliai nebuvo tiesiami tik griežtomis linijomis, jie vinguriavo, atsargiai apeidami medžius, slinko per pievas, miškelius ir tarp namų. Daugelis jų gimė ne brėžiniuose, o ten, kur žmonės natūraliai pradėjo vaikščioti. Tai savotiška praėjimų istorija – net populiariusis paežerės takas atkartoja kadaise buvusio vienkio gyventojų maršrutą. O kai kurie takeliai tebesaugo statybų laikotarpio ženklus: betone įrašytus vardus, datas, miestų, iš kurių vyko statytojai, pavadinimus, pėdų ir letenėlių įspaudus.

THE TANGLE OF PATHS

A path is such a common part of the city that we hardly notice it — until it causes inconvenience. But Visaginas's paths tell stories — they trace routes made by people over fifty years.

When the city was built, paths weren't laid out in strict straight lines but gently wound around trees, slipped through meadows, groves, and between houses. Many paths were born not on blueprints, but where people naturally began to walk. It's a kind of history of passage — even the popular trail by the lakeside follows the route once taken by the farmstead residents. Some paths still hold marks from the construction era — names, dates, and names of the builders' hometowns engraved in concrete, imprints of feet and paws.

Bėgant metams, takelių raizginys kinta kartu su gyventojų maršrutais – vienur minamos naujos kryptys, kitur atgyja senosios trajektorijos, o kai kurie vis rečiau praeinami takeliai pamažu samanoja.

Over time, the tangle of paths changes along with residents' routes—new directions emerge, old trajectories come back to life, while some paths see fewer footsteps and slowly gather moss.

ŠIMTAI LAIPTELIŲ

Vaikštinėjimas Visagine – tarsi mankšta, sekant banguojančio reljefo diktuojamą ritmą: kyli aukštyn šimtais laiptelių, leidiesi žemyn nuožulniais takeliais.

Ledynmečio suformuotas kalvotas kraštovaizdis paskatino miesto architektus ieškoti inovatyvių sprendimų – ne pertvarkyti reljefą, o prisitaikyti prie jo. Daugiabučiai čia tarytum dalyvauja topografinėje šachmatų partijoje – išsidėstę skirtingo aukščio pakopose. Todėl net išoriškai vienodi namai, stovėdami tai ant kalvelės, tai pažemėjime, kuria skirtingumo įspūdį ir formuoja dinamišką architektūrinį siluetą.

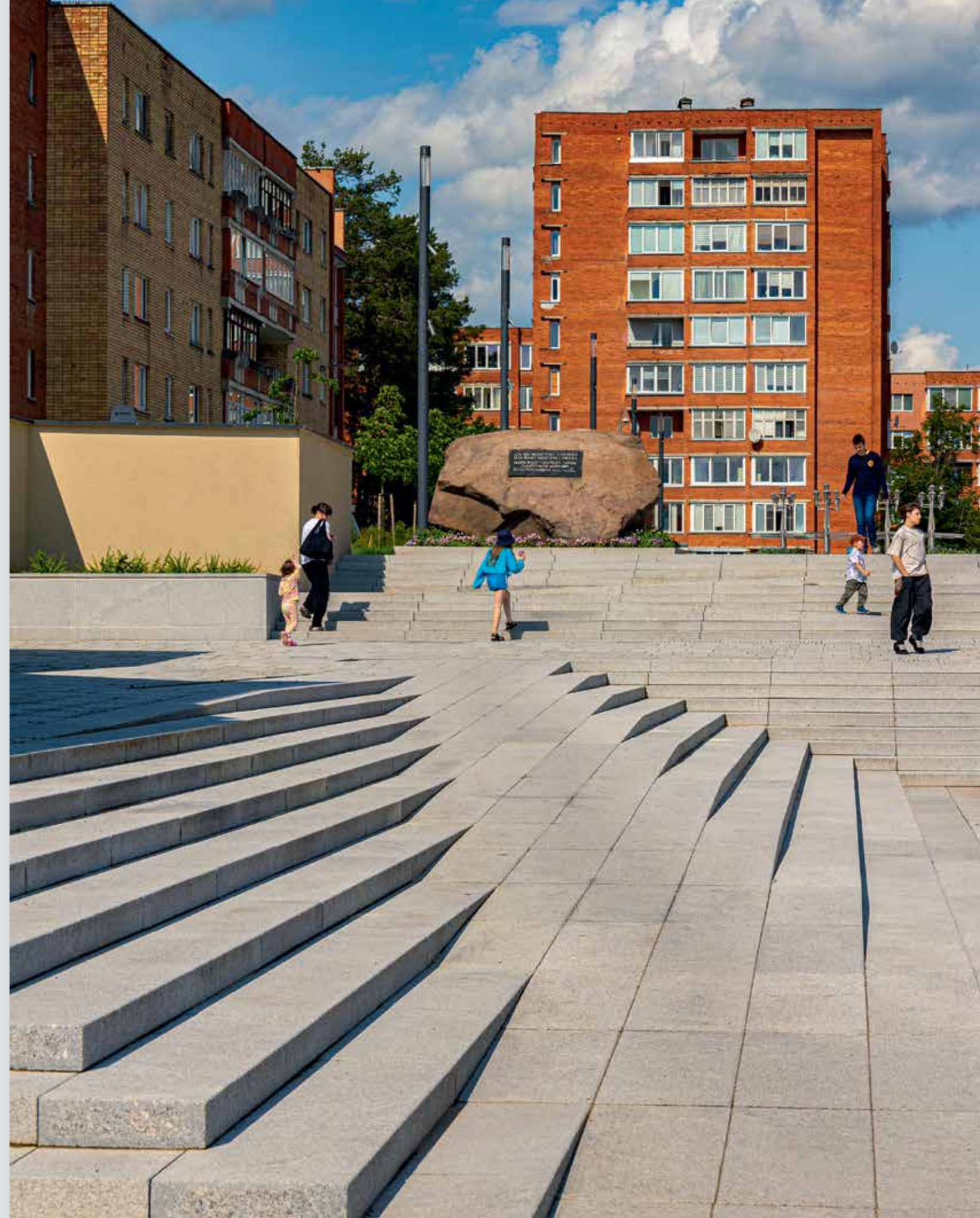
Kaprizingas kraštovaizdis leido išsaugoti daug natūralių gamtos salelių – po visą miesto teritoriją išnyra įvairiaaukštės kalvos, atsiveria miškingos įdubos. Raižytas reljefas Visaginą saugo nuo monotonijos – architektūrinė visuma čia yra gyva ir judri.

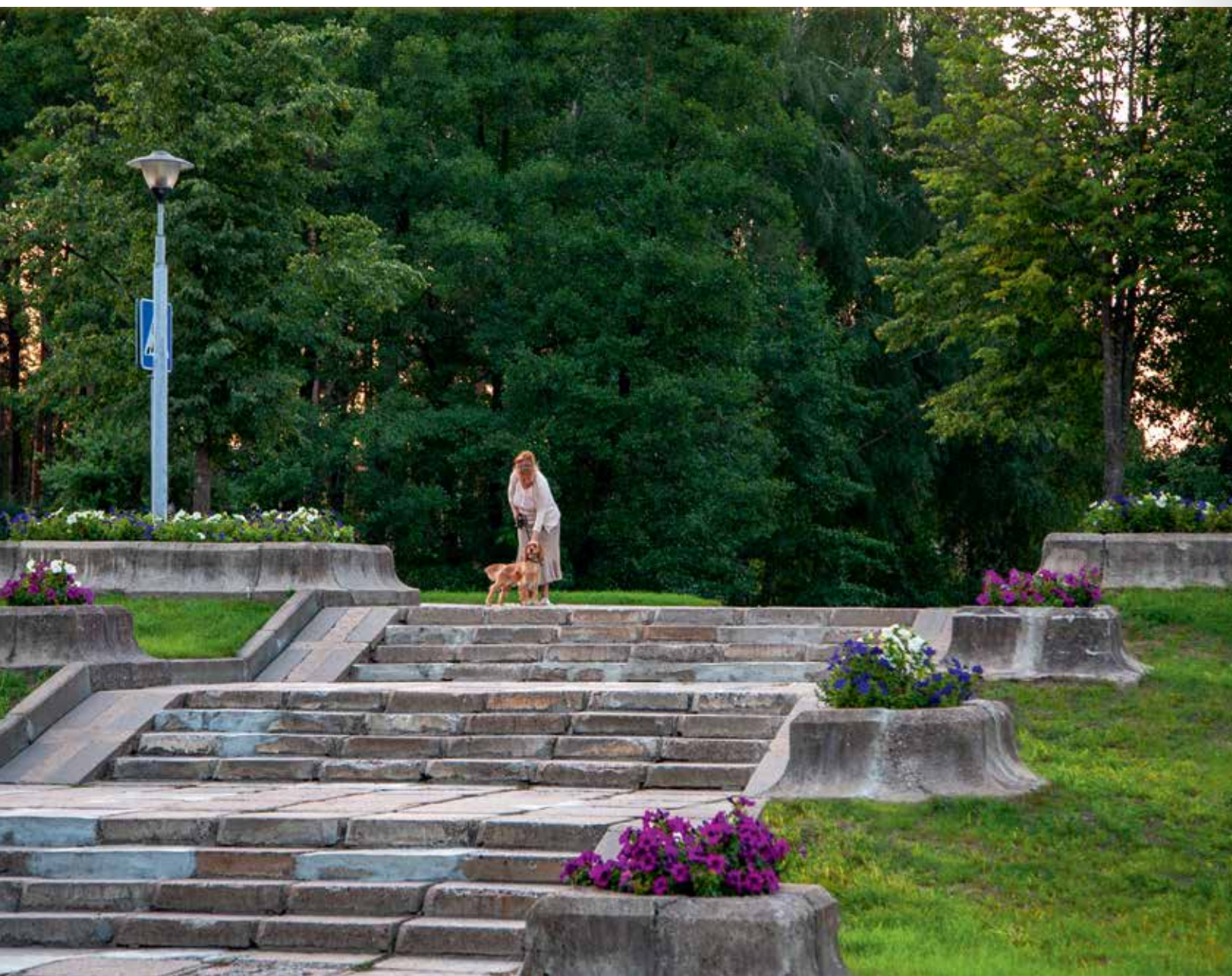
HUNDREDS OF STEPS

Walking in Visaginas is like exercising, following the rhythm dictated by the undulating terrain: you climb upwards by hundreds of steps, you descend along sloping paths.

The hilly landscape shaped by the Ice Age encouraged the city's architects to seek innovative solutions—not to reshape the terrain, but to adapt to it. The apartment buildings here seem to take part in a topographical chess match—positioned on steps of varying elevation. Thus, even outwardly identical houses, when positioned on hills or in low-lying areas, create an impression of difference and form a dynamic architectural silhouette.

The whimsical landscape has allowed many natural pockets of greenery to be preserved—multi-level hills rise across the city, and wooded hollows open up in between. The sculpted terrain protects Visaginas from monotony—the architectural whole here is alive and in motion.

PAUZĖS

Visaginą galima drąsiai vadinti suoliukų miestu – kad ir kur eitum, pakeliui būtinai pasitaisy bent vienas. Šis, atrodytų, savaime suprantamas miesto baldas taip giliai yra įaugęs į kasdienybės kraštovaizdį, kad dažnai lieka nepastebėtas. Tačiau kiek jame slypi prasmės! Suoliukas – tai įkūnyta pauzė. Atsisėdi – ir pasaulis apimsta.

PAUSES

Visaginas could easily be called the city of benches — wherever you go, you're sure to come across at least one. This seemingly unremarkable piece of urban furniture is so deeply embedded in the everyday landscape that it often goes unnoticed. And yet, how much meaning it holds! A bench is the embodiment of a pause. You sit — and the world quiets down.

And how many stories these city benches have witnessed! Here, an elderly woman — already up at dawn to weed the flowerbed by her

O kiek daug istorijų miesto suoliukai regėjo! Štai senbuvė, anksti ryte jau spėjusi nuravėti gėlyną prie namo, prisėda pasigrožėti savo darbo vaisiais ir šnektelėti su praeinančiais kaimynais. Netoliese vaikinai su dovanų maišeliu lūkuriuoja, kol iš penkto aukšto nusileis draugė. Kažkas atslenka su sunkiais krepšiais iš parduotuvės ir stabteli atsipūsti. Kitur, medžių pavėsyje, grupelė įsitaisto pietų pertraukai – su kava ir bandelėmis. Ant kito suoliuko – senelis kalbasi telefonu su anūku iš užsienio. Ilgai lauktas skambutis! Laisvą suoliuką žaidimų aikštelėje užima dvi po pamokų neskubančios išsiskirti klasės draugės – atlošusios galvas jos kvatojasi iš dienos nuotykių. O kartais ant suoliuko netikėtai randi paliktą knygą ar... cukiniją – ir imi sukti galvą: kokio spektaklio tai scenografija?

building — sits to admire her work and chat with passing neighbors. Nearby, a young man waits with a gift bag in hand, hoping his girlfriend will soon come down from the fifth floor. Someone, burdened with heavy shopping bags, pauses on a bench to catch their breath. Elsewhere, in the shade of the trees, a group settles down for a lunch break — coffee and pastries in hand. On another bench, a grandfather is on the phone with his grandson abroad — a long-awaited call! A free bench in the playground is taken by two classmates who, in no hurry to part after school, lean back and laugh over the day's adventures. And sometimes, you stumble upon a bench with a forgotten book or... a zucchini. And you start to wonder: what kind of performance is being staged here?

Pulsas

Pulse of the City

Dažniausiai miesto pulso ieškome viešosiose erdvėse – judrioje pėsčiųjų gatvėje, triukšmingose turgaus aikštėse, bruzdančiuose sporto aikštynuose, amfiteatruose, šurmuliuojančiose žaidimų aikštelėse, kiemuose ir skveruose. Čia girdisi juokas, muzika, šūksniai, žingsniai – kasdienybės garsai, kuriuose gyvena miestas. Tačiau ne visas Visagino pulsas skleidžiasi po atviru dangumi – jis slypi ir vidinėse erdvėse. Ieškodami ne vartojimo, o kūrybos, bendravimo ir įkvėpimo, miestiečiai renkasi bendruomenių namuose, koncertų salėse, konferencijų auditorijose, šokių studijose, amatų dirbtuvėse, būrelių klasėse, parodų erdvėse... Ten, kur gimsta idėjos, mezgasi pokalbiai ir dalijamasi patirtimi.

Štai, pavyzdžiui, Visagino pulsą galima užčiuopti kultūros centre. Daugiafunkciame pastate „Sedulina“ į repeticijas renkasi tautinių bendrijų atstovai, mėgėjų teatrų ir muzikinių kolektyvų nariai. Pro pirmo aukšto langus matyti, kaip amatų studijose kruopščios rankos velia vilną,

We usually seek a city's pulse in its public spaces — bustling pedestrian streets, lively market squares, busy sports fields, amphitheaters echoing with voices, noisy playgrounds, courtyards, and parks. These are the places where laughter rings out, music plays, footsteps resound — the everyday sounds that bring a city to life. But in Visaginas, not all of the city's rhythm beats under open skies. Part of its pulse hums indoors. Those looking for creativity, connection, and inspiration, gather in community centers, concert halls, conference rooms, dance studios, craft workshops, hobby classes, exhibition spaces... These are the places where ideas are born, conversations spark, and experiences are shared.

You can sense the pulse of Visaginas, for instance, at the cultural center. In the multifunctional “Sedulina” building, members of ethnic communities, amateur theatre groups, and music ensembles gather for rehearsals. Through the windows, you can catch a glimpse of careful hands at work in the craft studios — felting wool, de-

dekupažuoja ir puošia audinius batikos technika. Kitame kultūros centro pastate – „Draugystė“ – vyksta parodos atidarymas, po jo – kino peržiūra, koncertas ar spektaklis. Tačiau miesto ritmas nesibaigia ties kultūros centro durimis. Gal norisi jogos ar pilateso treniruotės kartu su palaikančia grupe? O gal pokalbių knygų klube ar kolekcininkų susitikime? Galbūt smalsu išbandyti edukacinę programą apie aromaterapiją ar fotografijos kursą? Vakarą leisti intelektualinėje viktorinoje, o gal prie šachmatų partijos? Visaginas pulsuoja visur, kur susitinka žmonės.

O koks margas ir įvairiapusis yra vaikų užklausinis gyvenimas! Vienas vaikas per savaitę spėja sudalyvauti gimtosios kalbos pamokėlyje savo tautinės bendrijos grupėje, lankyti animacijos būrelį ir smuiko klasę Visagino kūrybos ir menų akademijoje, dalyvauti aerobinės gimnastikos treniruotėje Sporto centre ir šokių studijoje Edukacijų centre. O po viso to – susitikti su ben-

coupaging, and decorating fabrics with batik techniques. In another cultural center “Draugystė” an art exhibition is opening; afterward, there might be a film screening, a concert, or a theatre performance. But the rhythm of the city doesn’t stop at the doors of the cultural center. Perhaps you’re in the mood for a yoga or Pilates class? A chat at the book club, or a collectors’ meetup? Curious to explore a workshop on aromatherapy or dive into a photography course? Maybe spend the evening at a pub quiz – or in a quiet game of chess? Visaginas pulses wherever people come together.

And what a vibrant, multifaceted world opens up after school for the children of Visaginas! In a single week, one child might attend a heritage language class with their ethnic community group, take part in an animation club and violin lessons at the Visaginas Academy of Creativity and Arts, join an aerobic gymnastics session at the

draamžiais jaunimo erdvėje „Taškas“, kur be jokių formalumų galima diskutuoti, kurti ir tiesiog būti savimi.

Miesto pulso dūžius gerokai paspartina senjorų energija. Trečiojo amžiaus universitetas suteikia jiems galimybę mokytis visą gyvenimą – šokio, drabužių dizaino ir siuvimo, dailės, turizmo ir kitose srityse. Senjorai taip pat buriasi į klubus bei bendruomenes – pensininkų, statybininkų, černobylicių, Ignalinos atominės elektrinės veteranų. Jie drąsūs išbandyti ir naujoves – nuo žongliravimo ir šiuolaikinio šokio iki futbolo „Atominių močiučių“ komandoje! Visagino senjorų dienotvarkė yra tokia intensyvi, kad neretai vienas susitikimas, renginys ar užsiėmimas veja kitą.

sports center, and rehearse at the dance studio in the Education Centre. And after all that – meet up with friends at the youth space “Taškas”, a relaxed and open environment to discuss, create and simply be yourself.

The city’s pulse beats even faster thanks to the energy of its seniors. The University of the Third Age offers them lifelong learning opportunities – in dance, fashion design and sewing, painting, tourism, and more. Seniors also come together in clubs and associations. They’re not afraid to try something new either – from juggling and contemporary dance to playing football with the “Atomic Grannies” team! The daily schedule of Visaginas seniors is so full that one gathering or event often rolls right into the next.

Garsaus mados istoriko Aleksandro Vasiljevo gausi istorinių kostiumų kolekcija saugoma Visaginėje, o jos eksponatai kasmet pristatomi teminėse parodose.

The extensive historical costume collection of the famous fashion historian Aleksandr Vasiliev is kept in Visaginas, with its exhibits showcased annually in themed exhibitions.

K. Gedžiūnaitės nuotr.

Savitu ritmu pulsuoja ir sakralinis gyvenimas. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, susitelkė katalikų, stačiatikių, sentikių, musulmonų ir kitų tikinčiųjų bendruomenės, o miesto panoramą papildė religinės erdvės. Stačiatikių cerkvės organiškai įsiliejo į esamą architektūrą: Visagino Šv. kankinio Panteleimono cerkvė užaugo ant nebaigto statyti daugiabučio, o Visagino Jono Krikštytojo Gimimo cerkvė užsidėjo sidabrinį kupolą ant raudonų plytų visuomeninio pastato. Visagino Šv. apaštalo Pauliaus bažnyčiai vietą lyg tyčia parengė audra, nuvertusi pušis nuo kalvos geografiniame miesto centre. O jaukiame pušyno prieglobstyje neseniai duris atvėrė Visagino sentikių maldos namai.

Visaginas daugiasluoksnius – čia rutuliojasi daugybė istorijų, kurios prideda savąjį dūžį į bendrą ritmą.

The city's spiritual life pulses to its own rhythm. After Lithuania regained independence, communities of Catholics, Orthodox, Old Believers, Muslims, and others came together, and the city's skyline gradually welcomed new sacred spaces. Orthodox churches blended seamlessly into the existing architecture: the Church of St. Panteleimon of Visaginas was built atop an unfinished apartment block, while the Church of the Nativity of St. John the Baptist crowned a red-brick public building with a silver dome. The Church of St. Paul the Apostle found its home in a spot seemingly prepared by nature itself – a storm had cleared the pine-covered hill at the geographical heart of the city. And nestled in a peaceful pine grove, the Visaginas Old Believers' prayer house recently opened its doors.

Visaginas is layered and multifaceted – a city where countless stories unfold, each adding its own beat to the shared rhythm.

Visagino Šv. kankinio Panteleimono cerkvė, susiliejanti su dangaus mėliu, iškilo ten, kur kadaise planuotas daugiabutis, o nauja Visagino sentikių cerkvė prisiglaudė jaukioje miško paunksmėje.

The St. Panteleimon Church in Visaginas, blending with the blue of the sky, was built on the site where an apartment building was once planned, while the new Visaginas Old Believers' church nestled in a cozy forest glade.

DAUGIATAUTĖ SUTARTINĖ

Kartais Visagine gali pasijusti tarsi užsienyje – nedideliame mieste kalbų ir tautų įvairovė prilygsta didmiesčiui! Lietuvių kalba čia skamba greta rusų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių, armėnų, uzbekų, totorių ir kitų.

Daugiatautis miesto veidas susiformavo pačioje pradžioje, kai į atominės elektrinės ir miesto statybas plūstelėjo žmonės iš įvairių kraštų. Bėgant laikui, tautinėms mažumoms buvo sudarytos sąlygos burtis į bendruomenes ir puoselėti savo kultūrinį savitumą – šventes, papročius, liaudies dainas ir šokius, kulinarinį paveldą ir, žinoma, kalbą. Kiekviena tauta praturtina ne tik Visagino, bet ir visos Lietuvos kultūrinį peizažą. Štai totorių bendruomenės atsivežto vestuvių pyrago „Čiakčiako“ receptas ir pavasario žemės ūkio darbų pabaigos šventė „Sabantujus“ jau įtraukti į Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo sąvadą!

A MULTICULTURAL HARMONY

At times, being in Visaginas can feel like being abroad — in this small town, the diversity of languages and cultures rivals that of a big city. Lithuanian is spoken alongside Russian, Polish, Belarusian, Ukrainian, Armenian, Uzbek, Tatar, and many others.

The city's multicultural face began taking shape from the start, when people from many regions arrived to build the nuclear power plant and the town itself. Over time, national minorities were able to form communities and nurture their cultural identity — through festivals, customs, folk songs and dances, culinary heritage, and language. Each nation enriches not only Visaginas, but all of Lithuania. Just take the Visaginas' Tatar community — their traditional wedding treat Chak-chak and the springtime celebration Sabantuy have already found a place in Lithuania's Intangible Cultural Heritage Inventory.

K. Gedžiūnaitės nuotr.

Vis dėlto ne visi jungiasi į oficialias bendrijas, vilki tautinius kostiumus ir dainuoja ant scenos. Kai kurių tautų atstovų gretos mažesnės, kiti – kilę iš mišrių šeimų, todėl jų etninė tapatybė sunkiau apibrėžiama. Tačiau ji išlieka ir palaikoma kasdienybėje: kalbant su artimaisiais gimtąja kalba, kepant tradicinį pyragą, prisimenant protėvių istorijas, puošiant balkoną tradiciniais ornamentais ar segint tautinio rašto apyrankę. Kultūrinis tapatumas – išgyvenamas individualiai.

Visaginas ir toliau pildosi naujomis spalvomis – savitus balsus, skonių ir tradicijas į miestą įaudžia naujakuriai, o vasarą jį praturtina iš svetur sugrįžtančių visaginiečių kitatautės antrosios pusės ir vaikai. Čia kiekvienas – net jei vienintelis savo tautos atstovas – yra reikšminga daugiatuotio paveikslo dalis.

Not everyone joins official communities, wears national costumes and performs folk songs on stage. Some ethnic groups are represented by a small number of individuals, while others come from mixed families and their cultural identity is harder to define. Yet it lives on in everyday moments: speaking a heritage language with loved ones, baking a traditional pie, remembering ancestral stories, decorating a balcony with folk motifs, or wearing a bracelet woven in national patterns. Cultural identity is a deeply personal experience.

Visaginas continues to gain new colors — newcomers bring their own voices, flavors, while summer brings back families of Visaginas natives returning from abroad, often with multilingual children and partners from different cultures. Here, everyone — even the sole representative of their nation — is an essential part of this multicultural mosaic.

JUDANTIS MIESTAS

Judėjimas Visagine prasideda jau vaikystėje – nuo pirmųjų treniruočių žaidimų aikštelėse. Vėliau jis persikelia į baseiną, slidinėjimo trasas, teniso kortus, krepšinio aikšteles, irklavimo bazę ar ant akrobatikos takelio. Sporto kultūra – Visagino ištakose. Daugelis sporto šakų čia išaugo iš gyventojų iniciatyvos – iš noro po darbo judėti ir kurti savo bendruomenę. Dar tada, kai stadionas tebuvo tik svajonė, vairuotojas ir buvęs profesionalus futbolininkas Jurijus Bogdanovas subūrė pirmąją gyvenvietės futbolo komandą „Inter“, kuri ilgainiui prasiskynė kelią iki aukščiausiosios Lietuvos lygos! Šiandien veteranų pėdomis seka jaunoji futbolininkų karta, kurią augina futbolo akademija. O iš drąsios akrobatų Viktoro Kalinino ir Sergejaus Albridzio idėjos gimė pirmoji Lietuvoje sportinės akrobatikos mokykla!

A CITY IN MOTION

Movement in Visaginas begins in childhood — with the first training sessions on playgrounds. Later, it continues in swimming pools, ski tracks, tennis courts, basketball courts, the rowing base, or on the acrobatics mat. Sports culture is rooted in Visaginas' origins. Many sports here grew from residents' own initiative — from the desire to stay active after work and to build a community. Back when the stadium was only a dream, driver and former professional footballer Jurij Bogdanov formed the first football team “Inter” which rose to Lithuania's top league! Today, young footballers follow in the veterans' footsteps, trained by the local football academy. Another bold idea — thanks to the persistence of acrobats Viktor Kalinin and Sergej Albridzio — led to the founding of Lithuania's very first sports acrobatics school!

Nuo bokso iki biatlono, nuo imtynių iki irklavimo – Visagine gyvuoja daugybė sporto krypčių, pelniusių reikšmingų pergalių Lietuvos, Europos ir pasaulio čempionatuose. Visaginas puoselėja ir dideles olimpines ambicijas – iš šio miesto sporto salių jau išėjo septyni olimpiečiai, o naujas viltis teikia visaginiečių pavardės, kaskart įtraukiamos į Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatų sąrašus.

Kol vieni siekia sportinių aukštumų, kiti renkasi sportą sveikatinimuisi, laisvalaikiui ir bendravimui: nuo dviračių maršruto iki tinklinio aikštelės, nuo jogos kilimėlio iki baseino takelio, nuo šachmatų lentos iki treniruoklių salės – Visaginas aluoja sportine dvasia, įkvepiančia kiekvieną judėti savo tempu.

From boxing to biathlon, from wrestling to rowing – Visaginas is home to a wide array of sports, many of which have earned victories in Lithuanian, European, and even world championships. The town proudly carries Olympic ambitions too – seven Olympians have already emerged from its sports halls, and new hopes rise with each local athlete added to Lithuania's Olympic candidates roster.

While some pursue elite achievements, others choose sports for health, leisure, and connection. From cycling routes to volleyball courts, from yoga mats to swimming lanes, from chess boards to fitness gyms — Visaginas breathes a spirit of sport, inspiring everyone to move at their own pace.

K. Gedžiūnaitės nuotr.

KULTŪROS BANGOS

Kas pažadina iš ramybės ir pripildo gatves šurmulio? Kas vilioja išeiti iš namų ir tapti bendro vyksmo dalimi? Kultūrinis gyvenimas, banguojantis nuo jaukių bendruomeniškų susibūrimų iki plataus mosto švenčių ir drąsių eksperimentų.

Pirmasis Visagino vardą kultūros žemėlapyje įrašė seniausias nepriklausomoje Lietuvoje muzikos festivalis „Visagino country“. Iš pirmo žvilgsnio netikėtas derinys – jaunas miestas ir kantri muzika – virto organišku junginiu, skambančiu jau daugiau nei tris dešimtmečius.

WAVES OF CULTURE

What stirs the calm and fills the streets with life? What draws us out of our homes to be part of something bigger? Cultural life — flowing in waves, from cozy community gatherings to grand celebrations and bold experiments.

The first event to put Visaginas on the cultural map was Visagino Country — the oldest music festival in independent Lithuania. What once seemed an unexpected match – a young town and country music — has grown into a natural harmony that’s been playing for over thirty years.

Visagino kantri atspindi šilumą ir nuoširdumą, būdingą šiam miestui.

Visaginas country music reflects the warmth and sincerity characteristic of the city.

Kai vasariškos kantri gitaros nutyla, rudenį miestą pripildo tautinių kultūrų festivalio „Rudeninės“ daugiabalsė, o kultūros centro scenose rutuliojasi drama – monospektaklių festivalis „Atspindys“. Žiemą paskelbia Kalėdų eglės įžiebimas – ne tik šventinė akimirka aikštėje, bet ir kelionė per šviesų bei garso instaliacijas mieste!

When the summer's country guitars fade, autumn brings the polyphonic voices of "Rudeninės", a festival of national cultures, while the stages of the cultural center host the drama of the "Atspindys" monodrama festival. Winter arrives with the lighting of the Christmas tree — not just a festive moment in the square, but a journey through light and sound installations across the city!

K. Gedžiūnaitės nuotr.

Garsios dainininkė Alina Orlova ir balerina Margarita Simonova sugrįžta į gimtąjį Visaginą – susitikti su bendruomene ir dalintis savo kūryba.

Famous singer Alina Orlova and ballerina Margarita Simonova return to their hometown Visaginas – to connect with the community and share their art.

O kokia magiška Joninių naktis prie ežero: mėnulio šviesa virpa vandenyje, skamba gyva muzika, liepsnoja ugnis, sukasi šokėjai. Tačiau kiekvieno visaginiečio širdyje ypatingą vietą užima miesto gimtadienis. Tuomet Visaginas tampa ypač vieningas – visos kartos švenčia drauge, su smalsumu įsitraukdamos į margą renginių paletę.

Prieš keletą metų kultūros bangos atnešė naujovių – Naujojo cirko stotelę ir Visagino erdvių festivalį, kur netikėtos lauko ir vidaus erdvės virsta scenomis šiuolaikiam menui: opera daugiabučio kieme, akrobatinis spektaklis ežere, šokio pasirodymas amfiteatre, vertikalus šokis šešių metrų aukštyje... Tuo tarpu pastatų sienos transformuojasi į drobę gatvės menui – visaginiečių muralams „Kankorėžis“, „Draugystė“, „Gamtos garsai“ bei kitiems piešiniams. Į gatves išeina ir kiti vizualieji menai – kiemai, amfiteatrai ir mažosios architektūros formos virsta laikinų parodų ekspozicijomis, o buvusios „Ateities“ mokyklos langai tampa milžiniška galerija po atviru dangumi.

And how magical is the Midsummer Night by the lake: moonlight shimmering on the water, live music, dancing flames and spinning dancers. But above all, the city's birthday holds a special place in every resident's heart — a time when all generations come together to celebrate and take part in a vibrant program of events.

In recent years, cultural waves rolled in, bringing new ideas — the New Circus Stop and the Visaginas Spaces Festival, where unexpected outdoor and indoor spaces are transformed into stages for contemporary performing arts: opera in a courtyard, an acrobatic show on the lake, dance performances in the amphitheater, vertical dance six meters in the air. Meanwhile, building walls become canvases for street art — murals such as “Pinecone”, “Friendship”, “Sounds of Nature”, and others created by local artists. Other visual arts also take to the streets — courtyards, amphitheaters, and small architectural forms become pop-up exhibition spaces, while the windows of the former “Ateities” school have been transformed into a vast open-air gallery.

Muralų menas Visagine tapo ryškiu kultūrinės raiškos ženklu, įprasminančiu miesto veidą ir kviečiančiu pažinti jo istorijas.

The art of murals in Visaginas has become a vivid symbol of cultural expression, inviting people to explore its stories.

Atmintis

Memory

Centrinė Visagino atminties vieta – keratinis akmuo, primenantis Lietuvos kontūrą. Jis buvo atidengtas dar bevardėje gyvenvietėje 1975 m. rugpjūčio 10 d., kuri laikoma oficialia miesto gimimo diena. Šiandien, kai Visaginas kuria savo istoriją jau be branduolinės jėgainės, įrašas akmenyje – „Čia bus pastatytas atominės elektrinės energetikų miestas“ – tampa istoriniu liudijimu apie atominės miesto ištakas.

Atominė atmintis slypi ir subtiliuose miesto ženkluose: žaidimų aikštelės elementas, primenantis elektrinės kaminų formą, garsiakalbiai ant daugiabučių, kadaise turėję įspėti apie pavojų, bei Energetikų gatvės pavadinimas. Trečiojo mikrorajono pabaigoje iš žemės kaip slibinai išlenda platūs vamzdžiai – inžinerinės sistemos dalis, kuria į visų butų radiatorius tekėjo elektrinės garais pašildytas vanduo.

The central site of collective memory in Visaginas is a cornerstone shaped like the outline of Lithuania. It was unveiled on August 10, 1975 — back when the settlement was still nameless. That date is now considered the official birthday of the city. Today, as Visaginas continues its story without the nuclear power plant, the plaque reading “Here, a city for the nuclear power plant’s energy workers will be built” stands as a historical reminder of the town’s atomic roots.

The legacy of the atom also lingers in subtle details scattered across the city: a playground structure echoing the silhouette of the plant’s chimneys, loudspeakers still perched on apartment blocks, once poised to sound the alarm, and the name of Energetikų (Energy Workers’) Street. At the edge of the third residential area, thick pipes emerge like sleeping dragons – the remnants of a vast engineering system that once delivered steam-heated water from the nuclear plant straight into every home.

Prie Balto ežero dar galima aplankyti jėgainės antrojo bloko valdymo pulto kopiją, naudotą kaip mokomasis treniruoklis. Galbūt ateityje šis įspūdingas artefaktas virs muziejaus eksponatu ir vaizdžiai demonstruos, kaip veikė viena galingiausių jėgainių pasaulyje? Atominės kultūros sluoksnis vis dar tirštas, todėl greta istorinių pėdsakų atsiranda nauji atominės vaizduotės inspiruoti ženklai: metalinę tvorą Taikos prospekte puošiantis atomo simbolis, Parko gatvėje tarp važiuojamųjų dalių žydinti atomo formos gėlių kompozicija, kavinių pavadinimai „Bunkeris“ ir „Trečias blokas“.

Atominei praečiai gylio suteikia išlikusi autorinė Viktoro Tatarenko mozaika „Žmogus ir stichijos“. Ji pradėta kurti 1986 m., kai įvyko Černobylio avarija. Reaguodamas į tragediją, autorius kūrinyje pavaizdavo likaro mitą – maksimalizmo vediną troškimą pažinti, nepaisant tykančių pavojų. Neatsitiktinai mozaikoje regimas įskilęs

By Lake Baltas, a replica of the second reactor's control panel — a training simulator — still stands. Perhaps, in time, this striking artifact will take its rightful place in a museum, offering a tangible glimpse into the inner workings of one of the world's most powerful nuclear plants. The atomic layer of culture is still rich, so alongside historical traces, new symbols inspired by atomic imagination appear: an atom symbol on a metal fence along Taikos Avenue, a flowerbed shaped like an atom blooming between the roads on Parko Street, and cafés named “Bunkeris” (Bunker) and “Trečias blokas” (Third Block).

The atomic legacy gains deeper meaning through Man and the Elements, a mosaic created by artist Viktor Tatarenko. He began the work in 1986, in direct response to the Chernobyl disaster. In the face of that tragedy, Tatarenko turned to the myth of Icarus — a symbol of human ambition and the desire to push boundaries,

metalinis rutulys – atomo simbolis, įkūnijantis šiuolaikinę stichiją, balansuojančią tarp technologinės pažangos ir grėsmės. Apskritai, Černobylio katastrofa Visagine turi ypatingą reikšmę. Tai buvo ne tik sukrečianti žmogiškoji tragedija – ji tapo ir svarbiu miesto raidos lūžio tašku. Po avarijos buvo sustabdyti Ignalinos atominės elektrinės plėtros planai, o keli šimtai visaginiečių išvyko į Ukrainą likviduoti avarijos padarinių. Kasmet, balandžio 26-ąją, Visaginas prisimena šią skaudžią datą. Prie kuklaus paminklinio akmens tyliai dega žvakės – pagarbus atminimo ženklas Černobylio aukoms ir likvidatoriams.

Toli gražu ne viskas sukasi aplink atomą – juk Visaginas atsirado ne tuščioje vietoje. Prie Visagino ežero iki pat 1981 m., kol nebuvo

even when danger looms close. In the corner of the mosaic is a cracked metallic sphere: an image of the atom that wavers between technological progress and existential threat. Chernobyl holds particular significance in Visaginas. It was not just a human tragedy — it marked a turning point in the city's development. Plans to expand the Ignalina NPP were halted, and several hundred residents were sent to Ukraine to help manage the aftermath. Each year, on April 26, Visaginas remembers. Candles are lit by a memorial stone, in quiet tribute to the victims of Chernobyl and the liquidators who risked their lives to contain its impact.

Of course, Visaginas isn't defined by the atom alone. The city didn't rise from emptiness. Until 1981, the Radkevič family — of Polish and Tatar

išprašyta, gyveno Radkevičių – lenkų ir totorių kilmės – šeima. Galima sakyti, kad ši etniškai mišri šeima simboliškai perdavė daugiatautiškumo estafetę Visaginui. O apie tai, kaip žmonės gyveno Visagino apylinkėse prieš atsirandant miestui, pasakoja gausi autentiškų senovinių daiktų kolekcija, eksponuojama lietuviškos gimnazijos etnografijos muziejuje „Aukštaičio pirkia“.

O štai 2024 m. duris į vietos atmintį atvėrė ilgai lauktas Visagino miesto muziejus – svarbus tiltas tarp krašto ir miesto istorijos, atominės epochos ir poatominio laikotarpio, skausmingų išgyvenimų ir šventinių akimirkų, didžiųjų istorinių lūžių ir kasdienybės pasakojimų.

descent — lived peacefully on the shores of Lake Visaginas, before they were eventually asked to leave. In a way, their ethnically mixed household symbolically passed the torch of multiculturalism to the city that was about to emerge. Echoes of life in the area before the city are preserved in a rich collection of authentic artifacts, displayed at the ethnographic museum “Aukštaičio pirkia”, located in the Lithuanian-language gymnasium.

In 2024, the long-awaited Visaginas City Museum opened its doors to local memory — a vital bridge between the region's and the city's history, between the nuclear era and the post-nuclear period, between painful experiences and celebratory moments, between major historical shifts and everyday stories.

Visaginiečiai įprasmina ir netolimą praeitį – trečiajame mikrorajone, bendruomenės iniciatyva, įkurtas skveras su paminklu pirmajam miesto merui Vladimirui Ščiurovui. Per trumpą, bet ypač sudėtingą dešimtojo dešimtmečio laikotarpį jis savo darbais paliko ryškų pėdsaką gyventojų atmintyje. Kultūrinį kraštovaizdį papildė ir naujos reikšmės: sparnuota skulptūra „Katinas“, bronzinė šuniuko skulptūra, pavadinta pagal Antuano de Sent Egziuperi žodžius, kad „mes atsakingi už tuos, kuriuos prisijaukinome“, bei granito gaublio ir plieninių gervių skulptūrinė kompozicija „Sugrįžimas“.

Visaginas residents also preserve more recent chapters of their shared memory. In the third microdistrict, a community-driven initiative gave rise to a monument honoring the city's first mayor, Vladimir Ščiurov. Though his time in office came during the brief but turbulent years of the early 1990s, his legacy left a lasting imprint on the community. Today, new layers continue to shape the city's cultural landscape. Among them are a sculpture of a winged “Cat”, a bronze puppy inspired by Saint-Exupéry's words “We are responsible for those we tame,” and the poetic composition “Return” — a granite globe encircled by graceful steel cranes in flight.

Viltys

Horizons of Hope

Kai Ignalinos atominės elektrinės reaktoriai nutilo, šviesos Visagine neužgeso. Branduolinio objekto eksploatacijos nutraukimas – ilgas ir sudėtingas procesas, apimantis komplekso ardymą, atliekų tvarkymą ir saugojimą. Taigi prie šio tarptautinės reikšmės projekto prisidės dar ne viena specialistų karta.

Praėjus penkiolikai metų nuo Ignalinos atominės elektrinės sustabdymo, Visaginas nebesigręžia liūdnai atgal – jis viltingai žvelgia į ateitį. Vienas laukiamiausių ir ambicingiausių žingsnių – 51-ąjį miesto gimtadienį pasitikti su Laisvąja ekonomine zona, trečia pagal plotą Lietuvoje. Ji turėtų tapti tramplinu aukštosios technologijos, pritraukti investicijas ir kurti naujas darbo vietas.

Jau penkerius metus keli šimtai visaginiečių dirba tarptautinėje medicinos prietaisų gamybos įmonėje „Intersurgical“. Daugiau nei penki šimtai darbuotojų triūsia ir baldų gamykloje „Visagino linija“, veikiančioje nuo 2006 m. ir bendra-

When the reactors of the Ignalina Nuclear Power Plant fell silent, the lights in Visaginas did not go out. Decommissioning a nuclear facility is a long and complex process involving dismantling, waste management, and storage. This international project will require contributions from generations of specialists.

Fifteen years after the shutdown, Visaginas no longer looks back with sorrow – it looks ahead with hope. One of the most ambitious steps forward is to mark its 51st birthday with the launch of a Free Economic Zone — the third-largest in Lithuania. It's expected to become a springboard for high-tech innovation, attracting investment and creating jobs.

For the past five years, several hundred residents of Visaginas have been working at the international medical device manufacturing company “Intersurgical”. More than 500 employees are also working at the furniture

darbiaujančioje su IKEA. O dar Visagino vardas keliauja po daugiau nei dešimt šalių kartu su ilgametės bendrovės „Kogus“ šaldytais pusgaminiiais: koldūnais, cepelinais, virtinukais ir blynais. Ne mažiau svarbu ir tai, kad miesto statyboje dalyvavę žmonės sukaupė didžiulę kompetenciją, kuri šiandien pritaikoma įvairiose statybos sektoriaus srityse.

factory “Visagino linija”, operating since 2006 and cooperating with IKEA. Moreover, the name of Visaginas travels to more than ten countries alongside the frozen products of the long-standing company “Kogus”: dumplings, potato pies, ravioli, and pancakes. Equally important is the fact that the people who once built the city accumulated valuable expertise, which is now applied across various fields of the construction sector.

Vis drąsiau kelia sparnus ir smulkusis verslas, dažnai gimstantis iš pomėgio ar amato, kuris ilgainiui virsta pragyvenimo šaltiniu. Elektroninė prekyba, socialiniai tinklai ir kiti skaitmeniniai įrankiai atveria visaginiečiams langą į pasaulį – vietinės rankų darbo gėrybės ar paslaugos vis dažniau pasiekia klientus už miesto ar net šalies ribų. O štai per pandemiją Visaginą dėl gamtos artumo pamilo nuotoliniu būdu dirbantys specialistai.

Small businesses are also spreading their wings – often born from a hobby or a craft that eventually becomes a source of income. E-commerce, social media, and other digital tools open a window to the world for Visaginas residents — local handmade goods or services increasingly reach clients beyond the city and even national borders. During the pandemic, remote-working professionals grew fond of Visaginas for its proximity to nature.

Spalvingi rankų darbo „Omka Rugs“ kilimai, audžiami Visagine, keliauja į namus visame pasaulyje.

Colorful handmade “Omka Rugs” carpets, woven in Visaginas, find their way into homes all around the world.

Tam, kad pirmieji žingsniai į verslo pasaulį būtų lengvesni, Visagine veikia bendradarystės erdvė „Spiečius“, siūlanti ne tik nemokamas darbo vietas, bet ir mentorystę, padedančią svajones transformuoti į pamatuojamus tikslus. O jau savarankiškai veikiančius kūrėjus ir amatininkus globoja „Inovacijų klasteris“, suteikiantis prieigą prie profesionalios įrangos tekstilės, keramikos, medžio apdirbimo ir lazerinio pjovimo dirbtuvėse.

Miestas deda dideles viltis į ateities kartas, todėl švietimas – svarbiausias prioritetas. Štai 2024 m. Visagine įkurtas pirmasis Lietuvoje inovatyvus mokyklos plėtinys – „Niutono kambarys“, kur teorinės žinios taikomos praktiškai. Tai savotiškos laboratorijos, kuriose per eksperimentavimą skatinamas inovatyvus mąstymas, domėjimasis mokslu ir technologijomis. Tuo tarpu Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras, veikiantis nuo 1989 m., nuolat reaguoja į besikeičiančios darbo rinkos poreikius – čia rengiami įvairių sričių specialistai, nuo klasikinių amatų iki tokių modernių krypčių, kaip automatinų sistemų mechatronika ar plastikų liejimo įrenginių derinimas.

To make the first steps into the business world easier, Visaginas offers a co-working space called “Spiečius”, which provides not only free workspaces but also mentorship to help turn dreams into measurable goals. Meanwhile, independently operating creators and artisans are supported by the “Innovation Cluster”, offering access to professional equipment in workshops for textiles, ceramics, woodworking, and laser cutting. The cluster fosters not only products but also community.

The city places high hopes in future generations, making education its top priority. In 2024, Visaginas established the first innovative school extension in Lithuania — the Newton Room, where theoretical knowledge is applied in practice. These are essentially laboratories that, through hands-on experimentation, encourage innovative thinking and interest in science and technology. At the same time, the Visaginas Technology and Business Vocational Education Center, operating since 1989, continuously responds to the changing demands of the job market — preparing specialists in various fields, from traditional crafts to modern disciplines such as mechatronics of automated systems or plastic molding equipment setup.

Visaginas vis labiau suvokia ir savo „minkštąsias galias“ turizmo plėtrai – susidomėjimas miestu auga. Visagino turizmo informacijos centras, nepriklausomi kūrėjai ir nevyriausybinės organizacijos ieško įdomių formų, kaip pateikti ir atskleisti vietos gamtinę aplinką, atominį paveldą, daugiatautiškumą ir urbanistinį savitumą: organizuojami fotografiniai pasivaikščiojimai ir ekskursijos su ausinėmis, kuriami miesto pažinimo žaidimai, virtualūs gidai, moderni atributika su atominės elektrinės ir architektūros objektų koliažais.

Visaginas siekia išlikti moderniu traukos centru, kuriame dera aukštosios technologijos ir kūryba, kartu išsaugant autentiškumą ir savitą tapatybę. Nežinia, kaip atrodys gyvenimas Visagine po dar penkiasdešimties metų, tačiau jo istorija tęsiasi – ji kupina vilties ir didelių ambicijų.

Visaginas is also increasingly recognizing its “soft power” in tourism development – interest in the city is growing. The Visaginas Tourism Information Center, independent creators, and NGOs are seeking engaging ways to present and reveal the rich local natural environment, nuclear heritage, multiculturalism, and urban uniqueness: organizing photographic walks and headphone-guided tours, creating city discovery games, virtual guides, and modern souvenirs featuring collages of the nuclear power plant and elements of local architecture.

Visaginas strives to remain a modern center of attraction where high technologies and creativity coexist while preserving authenticity and a unique identity. It’s unclear what life in Visaginas will look like in another fifty years, but its story continues – filled with hope and bold ambitions.

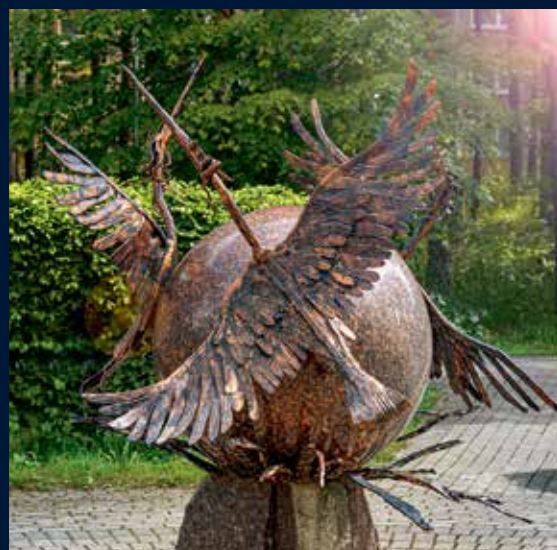
Leidėjas / [Publisher](#)

UAB „Ex Arte“

Z. Sierakausko g. 15A-26, 03105 Vilnius

info@exarte.lt, www.exarte.lt

„Standart Impressa“, 1000 egz.

VISAGINUI – 50

VISAGINUI – 50

Istorija tęsiasi